

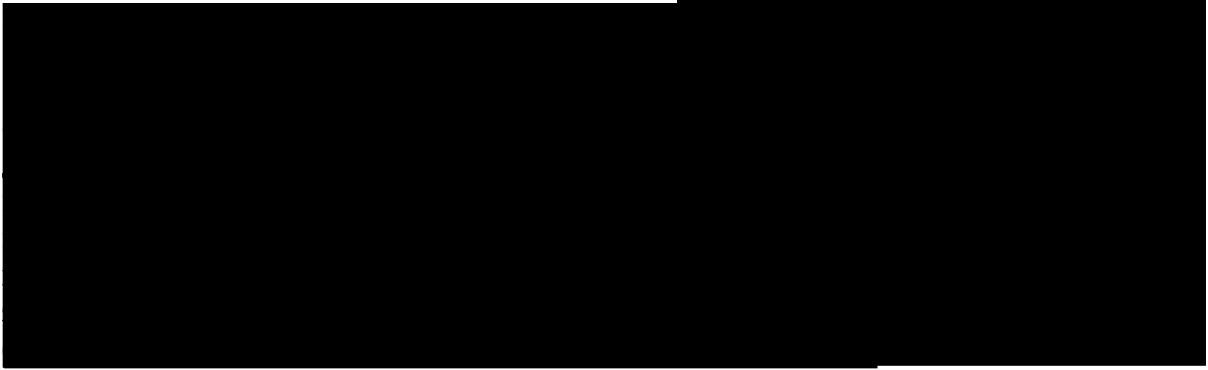
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне злочине
К По₂ – 3/14
Дана: 08.12.2020.године
Београд
Устаничка бр. 29

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ - Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судије Дејана Терзића, председника већа и судија Мирјане Илић и Зоране Трајковић, чланова већа, са записничарем Надом Кнежевић, у кривичном предмету против **окривљеног Бошка Солдатовића**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТО-1/18 од 21. децембра 2018. године, након одржаног јавног, главног претреса, завршеног дана 02.11.2020. године, у присуству заменика тужиоца за ратне злочине Душана Кнежевића, окривљеног и његовог браниоца адвоката Властимира Огњановића, и пуномоћника оштећених Нрецо Барлецаја, Коља Лешаја, Ђерђ Краснићија, Атлер-Антонија Паљушаја, Крешимира Паљушаја, адвоката Марине Кљаић, једногласно је донео и јавно објавио дана 08.12.2020.године

ПРЕСУДУ

Окривљени **Бошко Солдатовић**, ЈМБГ

Крив је

Што је:

Дана 11.11.1991.године у месту Богдановци у Републици Хрватској (РХ), тада у саставу бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ), као припадник чете Војне полиције Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде (2.пгмбр) Југословенске Народне Армије (ЈНА), кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба који је на том подручју постојао, а није имао карактер

међународног сукоба, између оружаних снага ЈНА са једне стране и хрватских оружаних формација у које су спадали припадници Збора народне гарде (ЗНГ), хрватских одбрамбених снага (ХОС) и Министарства унутрашњих послова (МУП) РХ са друге стране, противно чл. 3. став 1. тачка 1. а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године („Службени лист ФНРЈ“ бр.24/50) и чл.13 ст.1 и ст.2 у вези чл.4 ст.1 и ст.2 тачка а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II-„Сл.лист СФРЈ“, Међународни уговори бр.16/78), према цивилним лицима која не учествују у непријатељствима, у односу на која се мора поступати у свакој прилици човечно без икакве неповољне дискриминације засноване на етничкој припадности, вршио убиства,

тако што је:

током подневних сати, у делу Богдановаца у коме су снаге ЈНА успоставиле контролу, самовласно, без ичије наредбе или одобрења и без икаквог разлога, у близини зграде Месне заједнице (МЗ), пуцњима из ватреног оружја лишио живота 9 (девет) цивилних лица, мештана несрпске националности, и то: Љуљу Барлецај, Веру Барлецај, Мрику Барлецај, Ђуљу Барлецај, Кристу Лешај, Манику Лешај, Прена Краснићи, Зефа Паљушај и Николу Паљушај, усмртивши их на лицу места,

- чиме је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1. Кривичног закона Савезне Републике Југославије.

Па га суд на основу наведених законских прописа и применом одредби члана 4, 5, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ

О С У Ђ У Ј Е

на казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година

у коју казну му се на основу одредбе члана 63 став 1 КЗ урачунава време проведено у притвору у периоду од 15.05.2013. године до 11.06.2013.године.

На основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП оштећени се за остваривање имовинскоправног захтева упућују на парницу.

На основу члана 264 став 1 ЗКП у вези члана 261 ЗКП **обавезује се** окривљени Бошко Солдатовић да накнади трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд накнадно одлучити посебним решењем као и да плати трошкове судског паушала у износу од 15.000,00 динара, у року од 15 (петнаест) дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

О б р а з л о ж е њ е

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине КТО-1/18 од 21. децембра 2018. године, окривљеном Бошку Солдатовићу стављено је на терет да је у време, на начине и у месту наведеном у чињеничном опису, извршио кривично дело Ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ.

Одлучујући о стварној надлежности Одељења за ратне злочине Вишег суда у Београду, суд је пошао од садржине одредаба чланова 2, 3, 9 и 10 Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, у којима је прописано да је Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду надлежно за вођење поступка за кривична дела која су извршена на територији бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, без обзира на држављанство учиниоца или жртве, а ради се, између осталог, о кривичним делима против човечности и других добара заштићеним међународним правом, прописана у члановима 370-384 те чланова 385 и 386 Кривичног законика (а која су одређена и у глави XVI Кривичног закона Савезне Републике Југославије а и у глави XVI КЗ СФРЈ) и тешка кршења међународног хуманитарног права извршена на територији бивше Југославије од 01.01.1991. године, која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију. Због тога, веће налази да је за вођење овог поступка надлежан Виши суд у Београду – Одељење за ратне злочине.

У завршној речи заменик тужиоца за ратне злочине је навео, да је изведеним доказима током суђења, утврђено да је окривљени извршио кривично дело за које се оптужује. Оно што је спроведеним доказним поступком утврђено потврђује наводе поднете оптужнице. У јесен 1991. године у Републици Хрватској, на подручју Источне Славоније, која је тада била у саставу СФРЈ, постојао је оружани сукоб између оружаних снага Југословенске Народне Армије, са једне стране, и хрватских оружаних формација, са друге стране, који није имао карактер међународног сукоба. Окривљени је био припадник једне од страна у оружаном сукобу и то Војне полиције Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде ЈНА. Он је дана 11. новембра 1991. године, у подневним сатима, у делу места Богдановац, у коме су снаге ЈНА успоставиле контролу, у близини зграде Месне заједнице, без ичије наредбе или одобрења, и без икаквог ралога пуцњима, из ватреног оружја лишио живота девет цивилних лица, мештана Богдановаца, шест жена Љуља Барлецај, Вера Барлецај, Мрика Барлецај, Ђуља Барлецај, Криста Лешај и Маника Лешај, и три мушкарца Прен Краснићи, Зеф Паљушај и Никола Паљушај, усмртивши их на лицу места. Из исказа сведока испитаних током поступка, Душана Вукајловића, Лазара Алексића, Миодрага Марковића и Гојка Лазића, утврђено је да су ови сведоци и оптужени били припадници исте војне јединице и да су учествовали у борбама за место Богдановци, које су трајале читавог дана, да је сутрадан село стављено под контролу ЈНА, када је почео излазак мештана цивила из њихових кућа, односно њихово прикупљање од стране војске и довођење у зграду Месне заједнице, у центру места. Из исказа сведока Лазара Алексића је утврђено да се у тој згради обављало саслушање цивила у чему је, према исказу овога сведока, учествовао и окривљени који им се обраћао повишеним гласом, викао на њих и претио им да ће их побити, тражећи да му саопште информације о присуству и бројности хрватских снага у селу. Ово испитивање је трајало до 12:30, односно 13 часова, када је јединица требала да се повуче из Богдановаца. Тада је видео Солдатовића са групом цивила, међу којима је било и жена и један мушкарац изразито ниског раста. Окривљени је ишао са њима и замакао низ степенице зграде, те је сведок претпоставио да ће их побити, због чега је окренуо главу на супротну страну да то не би видео, да то не сања ноћу. Одмах затим је зачуо пуцњаву и када је погледао у правцу из којег је дошла, видео је окривљеног да се враћа сам. Сведок је даље навео да је претходно чуо глас окривљеног, како наређује тим цивилима са којима је изашао, да клекну, а затим је чуо рафалну паљбу. Након предметног догађаја виђао се са окривљеним, али о догађају о коме је сведочио, нису причали. Нема сумње у погледу идентитета окривљеног, тврди да га је познавао са ратишта, да је знао да је из Осечине или околине и да у њиховој јединици није било ни једно друго лице са презименом Солдатовић, као и да се касније у јединици причало да је оптужени извршилац убиства

тих људи, и да се нико други у том погледу није помињао. Из исказа сведока Душана Вукајловића утврђено је да је напад на Богдановце почео ујутро, 10. новембра 1991. године, а да је сутрадан, дакле 11. новембра 1991. године, ЈНА овлада селом. У току преподнева стигло је наређење да се организује довођење цивила у центар села. Видео је како испред зграде Месне заједнице стоји група која је бројала између 7 и 9 цивила. Након неколико тренутака, спазио је и војника из његове јединице, за кога мисли да је Солдатовић, у близини ове групе цивила. Тај војник је репетирао пушку, и ту, на лицу места, код Месне заједнице, почео да пуца у цивиле. Сви су они пали на земљу и остали да леже, не померајући се. Запамтио је лице које је пуцало. Касније, током боравка на ратишту, виђао је овог војника који је пуцао и сазнао да је његово презиме одиста Солдатовић. Комуницирали су након тог догађаја, знао је о коме се ради. Неколико дана касније били су заједно у акцији заробљавања неких људи који су покушали са оружјем да се извуку из Богдановаца. Нема никакве дилеме око идентитета окривљеног. Када су му на главном претресу од 02.06.2020. године приказана два албума са фотографијама препознао је оптуженог на фотографији број 4, међу шест лица, односно на фотографији број 2, међу пет приказаних лица. На питање браниоца оптуженог на истом претресу, да ли дозвољава могућност да је неко други од присутних војника критичном приликом пуцао на поменућу групу цивила, одговорио је да не дозвољава, зато што је видео да они падају као последица пуцања окривљеног Солдатовића на њих. Сведок Миодраг Марковић, такође резервиста Војне полиције, сећа се групе цивила у Богдановцима сакупљене испред зграде и пар војника око њих. Међу онима који су их испитивали био је окривљени из исте јединице као и сведок. Испитивао је цивиле о томе где се крију хрватски војници, претио им, али се не сећа да је применио силу. Током дана, чуо је да су ти цивили побијени и да је то учинио окривљени. Сећа се да је у споменутој групи цивила било неколико старијих жена, као и један мушкарац изразито ниског раста између 140 и 150 центиметара. Сведок Гојко Лазић је у свом исказу навео да није видео ко је убио групу цивила у селу, али да је касније чуо да је то урадио окривљени. Он томе није био присутан, видео је побијене цивиле међу којима је била и једна старија жена и још једна, као и једног човека врло ниског раста, од 120 до 130 центиметара.

У поменуте исказе у погледу начина усмрћивања жртава уклапа се и писмена документација и фотодокументација приложена списима предмета. То се пре свега односи на фотодокументацију истражне ексхумације посмртних остатака оштећених, те записнике о прегледу тела побројаних жртава ексхумираних из Богдановаца у марту и априлу месецу 2002. године сачињених од стране доктора Младена Марцикића и доктора Бориса Думенчића, из Завода за патологију и судску медицину у Осијеку, при чему се наводи да се ради о насилној смрти услед вишеструких прелома костију лица, трупа или екстремитета и повреда виталних делова тела жртава узрокованих дејством вишеструких пројектила испаљених из ватреног оружја. О идентитету оштећених и сазнањима о њиховом страдању изјашњавали су се и њихови сродници сведоци-оштећени Хиљ Лешај, Ментор Паљушај, Ђерђ Краснићи, Нрецо Барлецај, Алтер Антонио Паљушај током истраге, односно на главном претресу. Идентитет жртава утврђен је и из албума фотографија њихових возачких картона и картона особних исказница страдалих мештана Богдановаца међу којима су и Никола Паљушај, Мрика Барлецај, Љуља Барлецај, Прен Краснићи и Зеф Паљушај.

Постојање оружаног сукоба у Републици Хрватској и тада у саставу СФРЈ на подручју Источне Славоније, где се налази место Богдановци, у новембру месецу 1991. године између поменутих страна у оружаном сукобу утврђено је из приложене војне документације, исказа свих испитаних лица током трајања поступка, а ова околност представља и опште познату чињеницу. Оружани сукоб у Републици Хрватској по свом

карактеру спада у немеђународни обзиром да је Хрватска као самостална држава међународно призната 1992. године. Припадност окривљеног једној од страна у оружаном сукобу конкретно ЈНА утврђена је на основу војног картона окривљеног, исказа сведока Душана Вукајловића, Лазара Алексића, Миодрага Марковића и Гојка Лазића испитаних током трајања поступка, као и одбране окривљеног. Цивилни статус жртва није био споран.

Заменик тужиоца за ратне злочине је даље навео да је окривљени оштећене сматрао припадницима корпуса непријатељске стране у сукобу, па је искоришћавајући услове оружаног сукоба и у неку руку власт коју је у том сукобу стекао над њима, исте лишио живота на описани начин чиме је прекршио правила међународног права, те да урачунљивост оптуженог ни на који начин није доведена у питање, обзиром да је из налаза и мишљења вештака неуропсихијатра доктора Миодрага Благојевића утврђено да окривљени не болује ни од какве трајне или привремене душевне болести, душевног поремећаја, нити се ради о особи заосталог душевног развоја, као и да су у време извршења кривичног дела његове способности схватања значаја дела и могућности управљања својим поступцима биле потпуно очуване. Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је окривљени предметно кривично дело починио са директним умишљајем, јер је био свестан свога дела и хтео његово извршење, предложио је да га суд осуди на казну затвора у трајању од 20 година, при чему је указао на бројне отежавајуће околности на страни окривљеног, које се односе на криминалну количину испољену критичном приликом, вршећи убиство девет цивила, од којих су шест жена и три мушкарца, затим старосну доб жртва, чињеницу да је једна од жртва, жена, била непокретна те критичном приликом возена у грађевинским колицима као и лице изразито ниског, патуљастог, раста за које један сведок наводи да је било ометено у развоју. Евидентно је, дакле, да ови оштећени ни за кога нису тада представљали опасност, да су сви оштећени лишени живота усред дана у центру села, на очиглед већег броја присутних, што такође указује на округлост, бахатост и безобзирност починиоца. Тужилац је такође указао да се ради о повратнику, лицу које је осуђивано и пре али и после критичног догађаја, што упућује на повећану друштвену опасност окривљеног као извршиоца.

Пуномоћник оштећених Нрецо Барлецаја, Коља Лешаја, Ђерђ Краснићија, Атлер-Антонија Паљушаја, Крешимира Паљушаја, адвокат Марина Кљаић се придружила завршној речи тужиоца за ратне злочине.

Бранилац окр. Бошка Солдатовића, Властимир Огњановић адвокат у Београду, је у писменој и усмено датој завршној речи навео да његов брањеник није извршио кривично дело које му је стављено на терет трећом оптужницом и да је исто извршио, нема довољно доказа да је он то учинио. Даље је навео да је једини доказ који терети окривљеног Бошка Солдатовића, изјава сведока Душана Вукајловића, који је сам изјавио да болује од Алцхајмерове болести, а да је суд одбио да се изврши судско медицинско вештачење његове способности да буде сведок у поступку, да је сведок Алексић навео да није видео ко је пуцао, а да је Вукајловић био два до три метра удаљен од њега. То што је видео да их окривљени Солдатовић спроводи из Месне заједнице, не може бити доказ да је он извршио кривично дело. Чињеница која је контрадикторна у предметном поступку је, да ли су цивили стрељани одмах по довођењу, како говоре неки сведоци, или су саслушавани на спрату зграде. Истакао је да је сведок Душан Вукајловић изјавио како је 60% сигуран да је окривљени Солдатовић лице које је пуцало на цивиле, што апсолутно ослобађа одговорности окривљеног. Сведок Миодраг Марковић је у свом исказу навео да се задржао на лицу места, испред Месне заједнице само пар минута и да је све време са њим био сведок

Душан Вукајловић те да су њих двојица чували један другом главу или леђа, па се пита како тај сведок, а ни сведок Алексић, нису ништа видели ни чули, а Душан Вукајловић јесте. Даље је навео да је сведоку Гојку Лазићу након давања исказа у суду, прећено, што индиректно може указивати и на разлоге зашто је сведок Вукајловић говорио то што је говорио те да окривљени има нека сазнања шта би могло да се крије иза тога, а то доводи у везу начин поступања према сведоку Лазићу са оним што је изјавио сведок Вукајловић.

Апсолутно није утврђено, навео је бранилац даље, да ли су убијене особе били цивили, или је то био бар део њих, или су били припадници оружаних снага, а имајући у виду да је у извештају Жупанијског одвјетника од 20.просинца 2011. наведено да је након заробљавања убијено око 20, 25 цивила, па се поставља питање шта је са осталих 11 или 16 убијених који су ексхумирани, када се његовом брањенику суди за 9, као и да је Лиза Паљушај изјавила 2010. године да су мушки припадници имали задатак чувати село, а да су Никола Паљушај и Зеф Паљушај учествовали у тим борбама у чувању села, да је Шкурта Паљушај 2010. године изјавила да је њен супруг Зеф Паљушај био припадник 204. Вуковарске бригаде, те да је убијен са још преко 10 особа албанске народности, да је Мрецо Барлецај 2010. изјавио да је он исто суделовао у одбрани места што значи да није цивил, а да је Ђерђ Краснићи у службеној белешци из 2010.године изјавио да је и он био припадник 204. Вуковарске бригаде у Богдановцима, као и Зер Паљушај који је убијен и да је тај Зеф Паљушај жив сахрањен, па је нејасно откуд он међу лицима за која се терети Бошко Солдатовић. Такође, команда Друге бригаде каже да је село Богдановци бранило око триста припадника „Зенги“ и ХОС-а, да је село било потпуно фортификацијски уређено са склоништима и траншејама што је доказ да је питање ко је ту био цивил, а ко учесник ратних дејстава. У Извештају од 25. ожујка 2002.године је наведено да је тада идентификовано седам посмртних остатака а 04. травња 2002. и још седам тела, па није јасно откуд разлика, 9 до 14 тела, при чему Зеф Паљушај није пронађен у масовној гробници. Истакао је да обдукционе листе говоре саме за себе, да за бар четири особе постоје подаци хрватских органа да су погинуле или деловањем пројектила велике брзине, а то су вероватно меци или деловањем фрагмената након експлозије минско-експлозивних средстава што значи да су на некима нађене ране од минско-експлозивних средстава. Није утврђено колико је то метака било потребно да сва та лица буду стрељана, односно да ли један рафал може да испали толико метака.

Истакао је да се окривљени Солдатовић лечи због психичких проблема, које је имао и пре ратних дејстава од 1989. године и да је повремено имао велике психичке кризе, два покушаја самоубиства. Напоменуо је да је прво вештачење окривљеног обављено на нестручан начин, у трајању од пет минута, без икаквог увида у лекарску документацију окривљеног.

Имајући у виду наведено предложио је да суд окр.Солдатовић Бошка ослободи одговорности да је извршио ово страшно кривично дело.

Окривљени Бошко Солдатовић се у завршној речи у свему придружио завршној речи свог браниоца те је поновио да није крив и да није убица, да није окрварио својих десет прстију у Богдановцима, да цивила ниједног видео није, те да га здравље напушта, да је изгубио 55 килограма и да га је ухватила бољка на плућима и нервни систем.

У доказном поступку на главном претресу суд је саслушао окривљеног Бошка Солдатовића (транскрипт са главног претреса од 16.01.2020.године), испитао вештака неуропсихијатра др Миодрага Благојевића (транскрипт са главног претреса од 02.12.2019.године), сведоке Гојка Лазича (транскрипт са главног претреса од 09.03.2020.године), Душана Вукајловића, Лазара Алексића (транскрипт са главног претреса од 02.06.2020.године), те у складу са одредбама Европске конвенције о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима и члана 9 Другог додатног протокола уз ову Конвенцију, оштећене Паљушај Алтер-Антониа и Барлецај Нреца (транскрипт са главног претреса од 22.09.2020.године) испитао путем видео конференцијске везе, а након што је добио обавештење да ови сведоци желе да сведоче али путем видеолинка. Видео конференцијска веза је успостављена са Жупанијским судом у Вуковару, а пре испитивања сведока од стране судије Жупанијског суда у Вуковару, утврђен је и потврђен идентитет сведока.

Овом суду су достављени записници о испитивању сведока оштећених пред Жупанијским државним одвјетништвом у Вуковару, а који сведоци су потом дали свој исказ на главном претресу. Њихови искази дати пред Жупанијским државним одвјетништвом у Вуковару су им предочавани током поступка, па је ове изјаве суд третирао као саставни део исказа сведока, који су предмет оцене од стране овога већа, а о чему ће касније бити речи.

У доказном поступку, суд је на главном претресу одржаном дана 16.01.2020.године, уз сагласност странака извршио упознавање са садржином списка предмета Кти 6/13 па је извршен увид у: допис Министарства одбране Републике Србије, Војнобезбедносна агенација број 11793-6 од 17.08.2012. године (регистратор 1 страна 106/44) са прилозима: анализа Команде 2. пгмбр.Стр.пов.број 682-1 од 14.11.1991. године (регистратор 1 страна 21/11-23/11), анализа команде Прве пролетерске гардијске механизоване дивизије (1.пгмд) Стр.пов.број 3-662 од 14.11.1991. године(регистратор 1 страна 24/12 -26/12), оперативни дневник 2.пгмбр за временски период од 06. до 13.11.1991. године(регистратор 1 страна 27/13 -31/13), дневни борбени извештај Команде 1. пгмд, Стр.пов.број 3-657 од 10.11.1991. године(регистратор 1 страна 32/14 -33/14), редовни борбени извештај Команде 1. пгмд, Стр.пов.број 3-658 од 11.11.1991. године(регистратор 1 страна 34/15 -35/15), дневни борбени извештај Команде 1. пгмд, Стр.пов.број 3-659 од 12.11.1991. године(регистратор 1 страна 36/16 -37/16), редовни обавештајни извештај Команде 1. пгмд, Стр.пов.број 122-192 од 11.11.1991. године(регистратор 1 страна 38/17 -39/17), редовни обавештајни извештај Команде 1. пгмд, Стр.пов.број 122-193 од 12.11.1991. године(регистратор 1 страна 40/18 -41/18), редовни обавештајни извештај Команде 1. пгмд, Стр.пов.број 122-195 од 13.11.1991. године(регистратор 1 страна 42/19 -43/19), редовни обавештајни извештај Команде 1. пгмд, Стр.пов.број 122-197 од 14.11.1991. године(регистратор 1 страна 44/20 -45/20), -допис Клиничке болнице Осијек, Завода за патологију и судску медицину од 04.04.2002. године о попису идентификованих посмртних остатака Зеф Паљушаја и Николе Паљушаја, (регистратор 1 страна 46/21), записник секције број 146/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Зеф Паљушај од 04.04.2002. године (опис одеће и личних ствари, преглед скелетних остатака, узрок смрти и мишљење – др Борис Думенчић), (регистратор 1 страна 47/22 -49/22), записник секције број 145/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Николе Паљушај од 04.04.2002. године (опис одеће и личних ствари, преглед скелетних остатака и закључак – др Младен Марцикић), (регистратор 1 страна 50/23 -52/23), допис Клиничке болнице Осијек, Завода за патологију и судску медицину од 25.03.2002. године о попису идентификованих посмртних остатака за лица: Љуља Барлецај, Вера Барлецај, Кристе Лешај, Манике Лешај, Мрика Берлецај, Ђуља Барлецај

и Прен Краснићи, (регистратор 1 страна 62/27), записник секције број 126/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Љуља Барлецај од 25.03.2002. године (записник ексхумације, обдукција и закључак – др Младен Марцикић), (регистратор 1 страна 63/28 -66/28), записник секције број 130/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Вера Барлецај од 25.03.2002. године (опис одеће и личних ствари, спољашњи преглед и обдукција, узрок смрти, мишљење – др Борис Буменчић), (регистратор 1 страна 67/29 -68/29), записник секције број 128/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Кристе Лешај од 25.03.2002. године (опис ствар и одеће, обдукција, закључак – др Младен Марцикић), (регистратор 1 страна 69/30 -71/30), записник секције број 127/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Манике Лешај од 25.03.2002. године (записник о ексхумацији, обдукција, закључак – др Младен Марцикић), (регистратор 1 страна 72/31 -74/31), записник секције број 131/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Мрика Барлецај од 25.03.2002. године (опис ствари и одеће, преглед скелетних остатака, узрок смрти, мишљење - др Борис Думенчић), (регистратор 1 страна 75/32 -77/32), записник секције број 132/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Ђуља Барлецај од 25.03.2002. године (опис одеће и личних ствари, преглед скелетних остатака, узрок смрти, мишљење – др Борис Думенчић), (регистратор 1 страна 78/33 -79/33), записник секције број 129/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Прен Краснићи од 25.03.2002. године (опис одеће и личних ствари, преглед скелетних остатака, узрок смрти и мишљење – др Борис Думенчић), (регистратор 1 страна 80/34 -81/34), војни картон за оптуженог са прилозима, (регистратор 2 страна 299/98 -304/98), налаз и мишљење вештака неуропсихијатра др Миодрага Благојевића од 16.07.2013. године о психијатријском вештачењу оптуженог, (регистратор 2 страна 310/101 -313/101), извод из КЕ за оптуженог, (регистратор 1 страна 143/56), извештај МУП РС -СОПЗ број 03/4-3-1 број 230-304/12 -21 од 29.03.2013. године са приложеним фотографијама из периода 1991. године за лице Бошко Солдатовић и др., (регистратор 1 страна 82/35, 83/38 -84/36), -допис МУП-а РС -СОПЗ број 03/4-3-1 број 230-304/12 од 06.06.2013. године са приложеним фото албумом "Богдановци" (шест фотографија), (регистратор 2 страна 200/80 -204/80), фото албум "Богдановци" – девет фотографија од 09.08.2013. године (регистратор 2 страна 353/105 -363/105), допис МУП РС – СОПЗ број 03/4-3-1 број 230-304/12-38 од 10.09.2013. године са приложеним фото албумом "Богдановци" (шест фотографија), (регистратор 2 страна 399/115 -408/115), допис Жупанијског државног одвјетништва (ЖДО) у Вуковару број КН-ДО-273/98 од 16.09.2013. године (регистратор 2 страна 412/118) са албумом доступних фотографија, возачких картона и картона особних исказница мештана страдалих у борбама за село Богдановци дана 10.11.1991. године међу којима су и фотографије лица и то: Никола Паљушај, Мрика Барлецај, Љуља Барлецај, Прен Краснићи и Зеф Паљушај, сачињен од МУП РХ, ПУ Вуковарско-Сремске, (регистратор 2 страна 455/131-534/131), допис ЖДО у Вуковару број КН-ДО-273/98 од 02.04.2014. године са прилозима које чине: копија наредбе Жупанијског суда у Вуковару број Кир 52/97 од 25.03.2002. године о ексхумацији лица страдалих у Богдановцима и Сотину, записник Жупанијског суда у Вуковару број Кир 52/97 од 20. до 22.03.2002. године о ексхумацији на месном гробљу у Богдановцима са видео записом, ситуационим планом и фотодокументацијом ексхумације МУП РХ, ПУ Вуковарско-Сремска број 511-15-04/4-ЕКС-1/02 од 10.03.2014. године и извештај МУП РХ, ПУ Вуковарско-Сремска број 511-15-04/3-3131/10НБ од 19.03.2014. године о идентитету родбине усмрћених Албанаца у Богдановцима 10.11.1991. године, (регистратор 1 списа предмета Кто.1/18 (10/13) стране 40/17 -133/17), решење судије за претходни поступак Вишег суда у Београду-Одељења за ратне злочине о одређивању притвора окривљеном Ки.По2 број 3/13 од 16.05.2013. године, (регистратор 1 страна 139/558), решење судије за претходни поступак Вишег суда у Београду-Одељења за ратне злочине о укидању

притвора окривљеном Ки.По2 број 3/13 од 11.06.2013. године и одређивању мере окривљеном забране прилажења, састајања и комуницирања са одређеним лицима (регистратор 2 страна 214/86-217/86), и налаз и мишљење вештака неуропсихијатра др Миодрага Благојевића од 24.10.2019. године. Такође, суд је у доказном поступку, на главном претресу одржаном дана 22.09.2020.године усвојио доказни предлог заменика тужиоца за ратне злочине те су у смислу члана 406 прочитани искази сведока Хиљ Лешаја, Краснићи Ђерђа, Ментор Паљушаја који су дати пред Жупанијским државним одвјетништвом у Вуковару и Миодрага Марковића датог пред замеником тужиоца за ратне злочине дана 09.08.2013.године, обзиром да је из дописа Министарства правде Републике Хрватске утврђено да сведоци оштећени Хиљ Лешај и Краснићи Ђерђ живе у иностранству због чега нису ступили са њима у контакт, да сведок Ментор Паљушај не жели да сведочи, те да се сведок Миодраг Марковић јавио мејлом од 03. јуна 2020. године преко Службе за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима, те обавестио суд да живи и ради [REDACTED] и да због пандемије, проблема на послу и авионског превоза не може са сигурношћу да каже када би могао да дође у Србију, па је ценећи све изведене доказе, брижљиво и савесно, како појединачно тако и у њиховој међусобној повезаности, утврдио чињенично стање као у изреци пресуде.

Суд је одбио предлоге браниоца окривљеног Бошка Солдатовића да се у доказном поступку изврши комисијско вештачење окривљеног, вештачење сведока Вукајловић Душана као и вештачење узрока смрти свих лица за која се терети окривљени, налазећи да су исти неосновани те би извођење наведених доказа водило одуговлачењу кривичног поступка, обзиром да су чињенице везане за здравствено стање окривљеног и сведока Вукајловић Душана и узроци смрти свих лица за која се терети окривљени, неспорно утврђене.

Окривљени Бошко Солдатовић је у својој одбрани датој пред тужиоцем за ратне злочине, дана 16.05.2013. године, навео да у време док је био на ратишту никада није чуо да се догодило убиство цивила и о томе не зна ништа.

Навео је да је, вероватно у новембру, мобилисан 1991.године у састав Ваљевске бригаде, чете Војне полиције. Његова јединица је из места Товарник, РХ кренула ка Петровцима, где је као војни полицајац обезбеђивао команду. Вођене су жестоке борбе између српских и хрватских снага. Били су стационирани у селу Маринци, када су око 6 сати ујутру добили наређење да крену у напад на место Богдановци. Задатак им је био да штите одступницу својих снага, која се повлачила према поменутом селу. Њихови тенкови су ушли у Богдановце, било је много противничке војске, борбе су биле жестоке и ту је погинуло преко двадесет бораца од којих и тројица снајпериста.

У војној јединици војници су носили разне униформе, а они из војне полиције носили су СМБ униформу. Од наоружања је имао један пиштољ, тзв „тетејац“, и полуаутоматску пушку. Пре уласка у Богдановце, на гробљу у том месту, је приликом борби потрошио сву муницију. Остала су му само три пиштољска метка, која је чувао за случај да буде заробљен. Никакве цивиле тада није видео.

У Богдановцима су боравили од раног јутра, до увече тога дана. Сво време су се водиле борбе између српских и хрватских снага. Не зна где је зграда Месне заједнице. Део његове јединице се у току дана и касније, током ноћи, сместио у подрум једне куће близу гробља. Тражили су појачање. Ујутру је тенком дошао потпуковник Мирковић, коме су рекли да их је остало око седморица. На излазу из села су их чекала возила „пинзгаузери“ којима су враћени у базу у место Петровци, где је било доста цивилних лица.

Не може да се сети имена својих сабораца. Сећа се потпоручника Бобана [REDACTED] и Предрага Лазића, потпоручника из Ваљева.

Понекад га је неко ословљавао надимком „Боле“.

Није извршио било какав злочин, поготово не би убио неке цивиле.

Окривљени је на главном претресу, одржаном дана 16.01.2020.године, навео да није крив и да није убица. Није убио те цивиле и у то време није ни био на месту догађаја.

Био је у Богдановцима, али није био на месту злочина, ништа му није познато о томе. Припадао је Војној полицији Дринске дивизији ЈНА. Од наоружања је имао аутоматску пушку и пиштољ. У критичном периоду није имао бркове или браду и није носио капу, шлем или беретку.

У Богдановцима није имао контакте са цивилима, није их испитивао нити је био присутан када су испитивани, није их нигде водио, нити их спроводио.

Лица Лазар Алексић, Миодраг Марковић, Гојко Лазић и Душан Вукајловић му нису позната.

Сведок оштећени Хиљ Лешај је у свом исказу датом пред Жупанијским државним одвјетништвом у Вуковару дана 11.04.2014.године навео да је пре ратних збивања на подручју Богдановаца, радио и живео [REDACTED] тако да о страдању својих родитеља Кристе и Манике Лешај нема непосредних сазнања. Све што је сазнао, сазнао је у разговору са родбином. Извор сазнања је била Зоја Барлеци, девојачко Матај, која је његовом брату Кољ Лешају рекла нешто у смислу да су они сви били скривени у подруму једне куће из којег су их извели и одвели до центра где су их легитимисали. Није му рекла на који начин су убијени, само зна да су његови родитељи заједно са другим страдалим припадницима албанске националности есхумирани из заједничке гробнице.

Придружио се кривичном гоњењу и задржао право постављања имовинскоправног захтева.

Сведок оштећени Ђерђ Краснићи је у свом исказу датом пред Жупанијским државним одвјетништвом у Вуковару дана 15.04.2014.године навео да се у време ратних збивања у Богдановцима, налазио у Загребу. Дана 29.септембра 1991.године је изашао из Богдановаца и више се није враћао, тако да нема непосредних сазнања о страдању мештана Богдановаца, па ни његовог оца Прена. Од рођака у Богдановцима имао је још Антона Барлецаја, сина његове тетке Мрике, сестричину и сестрића своје мајке Зоје Краснићи, Веру Барлецај и Криста Лешаја. Из неформалних јавних прича у Богдановцима је сазнао да је његов отац страдао заједно са другим особама албанске националности, који су се скривали у подруму породичне куће Жарка Тадића, која се налазила са леве стране, посматрано из смера Вуковара према Маринцима, у ул.Бана Јосипа Јелачића, а преко пута стационара где су били рањеници. Зоја Барлецај је била једина преживела од свих особа које је навео. Тело његовог оца је, заједно са телима других припадника албанске националности и неколико особа хрватске националности, било есхумирано из заједничке гробнице на месном гробљу у Богдановцима.

Он, његова браћа и сестре, придружују се кривичном гоњењу особе одговорне за овај злочин, а задржао је право постављања имовинскоправног захтева.

Сведок оштећени Ментор Паљушај је у свом исказу који је дао пред Жупанијским државним одвјетништвом у Вуковару дана 14.04.2014. године, навео да је у време ратних збивања у Богдановцима служио бившу ЈНА и да се налазио на аеродрому Плесу у Загребу, због чега нема непосредних сазнања о страдању свог оца Зефа и деде Николе Паљушај. Сва сазнања која има чуо је из неформалних прича у селу и то у смислу да му је отац нестао, док детаље око тога шта се догодило током борбе у Богдановцима нема. Познато му је да су му отац и деда есхумирани из заједничке гробнице 2002.године са другим припадницима албанске националности, као и Иваном Мажаром, Андријом Кнежевићем, извесним Матићем, званим Перо, који је био милицајац, и две НН особе, колико се сада сећа.

Придружио се кривичном гоњењу те је задржао право постављања имовинскоправног захтева.

Сведок Миодраг Марковић је у свом првом исказу, датом пред замеником тужиоца за ратне злочине дана 09.08.2013.године, навео да је мобилисан од стране ЈНА, почетком октобра те да се нашао на хрватском ратишту, прво у селу Товарник, а затим у селу Богдановци. Тамо је била стационирана, како је чуо, Ваљевска бригада. Припадао је воду Војне полиције ЈНА. Није био добровољац, нити у неким паравојним формацијама.

Село Богдановци је било неуспешно нападано више пута и мисли да је 10. новембра наређен трећи по реду напад на то село, у кратком времену. Више од пола људи из његове јединице је морало да оде у тај наређени напад, у коме је од почетка било пуно жртава и са њихове, али и са хрватске стране. Затекао се у групи војника, у којој је војска изгубила командира и која је фактички била без команде. Свако је био на својој страни, пар група је остало на једном месту и нису знали од кога примају наређења у току напада. Сећа се једног поручника који је њима требао да командује, али је био рањен и извучен тенком ван зоне борбених дејстава. Дакле, јединица којој је припадао је, у принципу, остала у селу без команде. Нису знали ко се где налази и да ли постоји још нека група у Богдановцима, сем њихове, у којој је било између 10 и 20 људи. Преспавали су у селу, у подруму једне куће. Сутрадан, када су изашли, Хрватске војске није било, што је значило да је ЈНА заузела село. У току преподнева кренули су у проверу, ишли су од куће до куће, како би видели да ли још увек неко од противничких војника обитава у кућама и да ли постоји опасност за војску.

Сећа се једне групе цивила која се предала, или је била заробљена, не зна. Сећа се да је у тој групи био карактеристичан човек, по његовој оцени ментално заостао. Он је растом био патуљак, висине метар, до метар и по. Када је сведок дошао на место догађаја, ови цивили су били скупљени испред једне зграде и било је пар војника ЈНА око те групе. Они су их испитивали о томе да ли има још хрватских војника у селу. Војници ЈНА који су испитивали цивиле, претили су овим цивилима током испитивања, али их нису тукли или мучили. Мисли да је међу војницима ЈНА који су испитивали заробљене цивиле био и окривљени Бошко Солдатовић, али није потпуно сигуран у то. На кратко је видео ту сцену и ситуацију, заробљене људе и њихово испитивање, након чега се повукао и са другом групом кренуо даље низ село према излазу из Богдановаца ка Вуковару, у ком правцу су требали да буду евакуисани, односно да буду извучени из села. По имену и презимену не зна ко је од војника ту остао, зна да су остали млађи момци, углавном Ваљевци. У селу је чуо пуцњаву.

Пуцало се на све стране. Кад је одлазио са критичног места, чуо је пуцање, међутим, да ли је пуцао Бошко Солдатовића или неко други, или је пак неко пуцао на њихову војску, то не зна, није сигуран.

Поред њега је све време био присутан Душан Вукајловић, сведок у овом кривичном предмету, тада његов саборац. Док су још били у селу, до њега је допро глас, можда критичног дана увече или сутрадан, не зна од кога, да су цивили о којима је говорио побијени и да их је побио управо окривљени Бошко Солдатовић, пуцајући у њих. Причало се да је пуцао у нервном растројству због погибије неких његових сабораца. Сутрадан су се нашли у селу Петровци, где је била команда бригаде. Ту су провели још неко време.

Не сећа се окривљеног Бошка Солдатовића и где је био у време након напуштања Богдановаца. Сећа се да су се после потпуно извукли са хрватског ратишта и да су дошли близу Илока на српској страни. Тад су спавали у једном биоскопу. Шушкало се, кружила је вест, да је Бошко пуцао у поменуте људе, али он својим очима то није видео. Сећа се да је Бошко тад имао једну епизоду, да се понашао нервозно и да је био растројен, чак је пуцао усред села Ердевик у Србији, па му је одузето оружје. Следећег чега се сећа је да је Бошко отпуштен из војске, а он је мислио да је можда и ухапшен, ако је стварно убио те људе. Пре тога није ни чуо ни видео да је било неког инцидентног понашања окривљеног Бошка Солдатовића током боравка на ратишту.

Из војске је отпуштен после петнаестак дана од догађаја и од тада је имао контакт само са малим бројем људи са којима је био на ратишту, међусобно су остали пријатељи, али ни са ким није разговарао о критичном догађају.

Није познавао село Богдановце. Зна да у селу постоје два пута који се укрштају на слово „Г“. На том укрштењу је, мисли, била црква. Ако га сећање не вара, њихов тенк је стајао све време у краку улице која води према Вуковару. Пуно времена је прошло од тада, али мисли да су цивили стајали релативно близу цркве и тог раскршћа, можда у правцу Вуковара између 100 и 300 метара, с леве стране, ако би се од те цркве ишло према излазу из села. Цивиле је видео само испред куће, било је неколико старијих жена, можда је било две, можда и пет, а можда и више њих. Сећа се тог патуљка. Већина њих је била старије животне доби, око 50 до 60 година. Могло је бити између 10 и 20 цивила. Цивили нису били обучени у војну униформу, већ у цивилну одећу. Не сећа се да је неко био обучен у униформу, изузев тог патуљка, кога је описао. Он је имао на себи обучен неки део униформе, можда јакну или тако нешто, али он је био ментално заостао и сигурно није био борац, војник. Није чуо име ни једног од цивила, не зна које су били националности. Зна само да су били цивили. Сећа се да су цивилима војници говорили да се не боје и да им неће ништа нажао учинити. Чуо је да их окривљени Бошко Солдатовић испитује, питајући их где су „њихови“, односно хрватски војници, да ли се крију и да ли су у кукурузима. При том, током испитивања нико није физички злостављан, али војници су претили цивилима говорећи им да ће их побити, ако им не кажу где су „њихови“.

Окривљеног Бошка Солдатовића је упознао пре критичног догађаја. Бошко је био у истој јединици у којој и он. Јединицу је сачињавало око 100 људи. Знао је скоро сваког по имену. Пре догађаја и није био баш сигуран у имена и презимена, али после њега му се име Бошко Солдатовић урезало у сећање. Сећа га се и пре напада на Богдановце, сећа се да је био из Ваљева, тачније из Осечине, да је био висок момак, висине око 185 цм, мршав, смеђ или плав, био је један од њих, сви су били у истој ситуацији на том ратишту.

Након што му је од стране тужилаштва предочен фото албум жртава, сведок је само препознао особу под бројем 7 наводећи да се радило о поменутом патуљку, сећа се добро његових спуштених обрва и погледа. Сећа се старијих мушкараца, неколико жена и тог патуљка из групе цивила, млађих људи између 20 и 40 година и деце у тој групи није било.

Сведок Лазар Алексић је у свом исказу изнетом пред замеником тужиоца за ратне злочине дана 04.06.2013.године навео да је мобилисан 08.11.1991.године и да је био у саставу ваљевске бригаде, односно једне јединице из Ваљева. У дане 08., 09. и 10. новембра били су смештени у Петровцима. Десетог увече су добили додатно наоружање, бомбе и зоље, па им је речено да ће ићи у неку акцију. Ујутру рано су кренули, у садејству са већим бројем борбене технике, тенковима и артиљеријом. Иако је био у саставу Војне полиције, том приликом је био обичан борац, пешадинац у пратњи тенкова. Док нису дошли до Богдановаца, није ни знао које место нападају. Борба је била жестока, оружане снаге хрватске су пружале јак отпор. С обе стране је било погинулих, један његов саборац, који се налазио неколико метара удаљен од њега током борбених дејстава, био је рањен, те су му сведок Вукајловић и он указали прву помоћ. Упркос томе подлегао је ранама. Оружана група којој је припадао, кретала се ка средини села, а са других страна су ишле неке друге јединице Ваљевске бригаде. Ту их је затекла ноћ, веза са командом је била врло слаба. Исти проблеми наставили су се и сутрадан.

Тог дана није видео мртве људе на улици. Међутим, приметио је да остали мештани излазе из својих кућа, војска их је прикупљала и доводила у једну зграду у центру села, могуће је да је то била зграда Месне заједнице. Била је то повећа група цивила. Ти људи су у описаној згради саслушавани, уз високе тонове и претње војника који су их испитивали. Међу војницима Ваљевске бригаде који су испитивале цивиле био је присутан и окривљени Бошко Солдатовић. Окривљени Солдатовић лично им се обраћао повишеним тоном, викао је на њих и претио да ће их побити, уколико му не дају информацију о томе колико хрватских снага има у селу, као и другим детаљима везаним за то. Изузев Солдатовића, приликом саслушања ових лица, колико се сећа, била су још двојица војника, чијих имена се не сећа, који су се понашали на сличан начин као и Солдатовић, али са цивилима из зграде је сишао и изашао напоље само окривљени Солдатовић. Не зна да ли је Солдатовић тада имао некакав чин, па је на основу тога имао овлашћење да испитује цивиле, или му је неко наредио да то чини.

Након што је видео да Солдатовић води цивиле из просторије Месне заједници напоље, испред зграде, окренуо је главу јер је претпоставио да ће их побити, па ако се то деси, да то не види, да му таква слика не остане у сећању.

Солдатовића је упознао пре напада на Богдановце у саставу своје јединице, комуницирали су.

У току напада на Богдановце нису били у близини један другог. Заноћили су где се ко затекао, али Солдатовић није био у његовој групи. Сутрадан га је видео у згради где су довођени поменути цивили. Све то је трајало негде до 12,30 или 13 часова, када је требало да уследи повлачење њихове јединице из места. Видео је Солдатовића како излази из зграде са групом цивила међу којима је било и жена, не може да се сети да ли је ишао иза или испред њих. Са тим цивилима он је замакао удесно, кад се сиђе низ степенице од главног улаза. Са места где је стајао, није могао да види где стоје цивили и где стоји то лице које пуца. У истом тренутку, колико се сећа,

Вукајловић је био 2 до 3 метра удаљен од њега и не зна да ли је он видео догађај, никада о томе нису разговарали, иако су се од тада чули неколико пута. Лешеве лица, ако су и побијена, није видео. Након пуцњаве видео је како се Солдатовић враћа. Није чуо да је било шта рекао.

Група војника, међу којима је био и он, била је раштркана, стајали су по двојица или тројица на различитим местима околу. Изузев Вукајловића, других лица и њихових имена се не сећа.

У току напада на Богдановце, чуо је Солдатовића када је рекао да је револтиран и огорчен, јер му је погинуо добар друг.

Након критичног догађаја виђао се и даље са Солдатовићем, али о догађају нису никада причали, нити су га коментарисали.

Неколико дана од повлачења према Петровцима, био је у саставу Војне полиције, која је вршила тзв. чишћење у Богдановцима и тада је по разним локацијама у Богдановцима видео мртве, претпоставља, цивиле и припаднике хрватске војске. На улицама није било мртвих припадника ЈНА, колико је могао да види.

После описаног, међу војском се причало да су побијени цивили и да их је побио Солдатовић, али овај сведок, иако је био на лицу места, то непосредно није видео. У причама се ни једно друго лице није помињало као оно које је побило те цивиле.

Са ратишта се вратио у првој половини марта 1992. године и након тога Солдатовића више никада није видео.

На суђењу присутни окривљени Бошко Солдатовић има лик као онај Солдатовић о коме је сведочио, али је прошло више од 20 година и не би могао да га препозна ни на улици, у пролазу, изгледа му да се много променио, тако да би га тешко препознао. Познато му је да је Солдатовић о коме је сведочио из околине Осечине, или из саме Осечине. У време ратних догађања није познавао ниједно друго лице са истим презименом, Солдатовић, нити је чуо за то презиме које би се односило на неко друго лице.

На главном претресу одржаном дана 02.06.2020. године сведок је остао при исказу који је дао пред тужиоцем за ратне злочине дана 04. јуна 2013. године, те је додао да је био позван 08. новембра 1991. да се јави у касарну. Ујутру, требало би да је био петак, је отишао и задужио опрему и већ у поподневним часовима истог дана сели су у аутобусе и око пет-шест сати послеподне стигли у Петровце. Суботу су провели у Петровцима и пред сами мрак су у приватној кући били постројени, када им је речено да треба да иду на задатак и да треба да задуже опрему и муницију. Добио је једну „зољу“, неколико бомби и муницију за пушку. Ујутро су отишли на задатак, према Богдановцима. Операција је трајала, од уласка у Богдановце, скоро цео дан. Ту су се задржали до увече, па су и преноћили где се ко затекао. У Богдановцима се тада ситуација смирила, јер су их освојили. Већ 11. новембра мештани су почели да се крећу, а војска је чекала смену, после тог задатка и напора који су претрпели.

Када је њихова јединица требала да напусти Богдановце и да дође смена, почело је и привођење мештана. Он се затекао на месту на коме су мештани привођени. На крају села, кад се долази са десне стране, била је једна раскрсница, и нека велика

зграда, претпоставља Месна канцеларија, па су те мештане, цивиле, одвели на спрат ове зграде. Испред зграде су заложили ватру, јер је било похладно време, због чега се накупило њих десетак војника ЈНА. Док је још било само двоје, троје приведених цивила, налазио се на спрату и тада је чуо да Бошко виче на њих и прети им да ће их побити, не би ли добио информације о томе колико хрватских снага има у селу, али је касније сишао доле.

Кад се чуло да долази смена, а након што су сишли са спрата, цивили су одведени у један угао. Окривљени Бошко Солдатовић је био са њима горе у просторији, а он их је одвео и доле. Сведок наводи да је стајао од тог угла можда на око пет до шест, можда и осам метара удаљен. Чуо је да им је окривљени Солдатовић наредио да клекну, а потом је чуо и средњи рафал. Да ли је он њих побио или не, да ли је било пуцања у ваздух, то није видео. Под претпоставком и у властитој замисли да ће се десити оно што се и десило, а да му то не би остало у сећању до краја живота, окренуо је леђа и постепено се удаљио можда десетак корака, тако да сам догађај није ни видео. Зашао је лево од места где је стајао и одатле више није могао да види шта се дешава. Није видео ко је пуцао.

Појаснио је да је мештане доводила војска. Један по један су довођени. Мисли да је само у једном случају било двоје. Довођени су тако да је једног или два цивила доводио по један војник. Како је ко излазио и долазио у центар села, тако су и привођени у поменуту зграду на спрат, скупило се њих десетак. Са спрата су изашли напоље, горе је било више војника, он је био доле и није био присутан, али претпоставља да им је наређено да изађу. Видео је када су силазили, сами, један за другим и кад им је речено да иду у тај ћошак, на чистину. Угао зграде где су упућени, налазио се двадесетак метара од улазних врата. Бошко је био доле, односно он је сишао први, а цивили су силазили за њим. Њима је Бошко рекао да иду у тај угао и да клекну, чуо је ту наредбу, јер је био присутан. Пре него што је окренуо леђа целом догађају, уз Бошка и на метар, два, од њега није видео друге наоружане војнике. Окривљени Бошко је био сам са тим цивилима. Први следећи војници ЈНА налазили су се на око пет метара и више удаљени од групе цивила и окривљеног.

У описаној групи цивила, било је и млађих и старијих, биле су чини му се и две жене од којих је једна била доста млађа, а друга је имала можда четрдесетпет, педесет година, а можда је била и старија. Био је и један, најнижи од свих, патуљак, буцмаст, који је био делимично униформисан и који је, када је испитиван, рекао да је био у Хрватским војним јединицама, што је чуо.

Цивили су му се налазили иза леђа, није видео да су клекли, али је чуо Бошково наређење. Вукајловић је стајао недалеко од њега, чини му се да је био преко пута, на неких двадесетак метара. Не може да се сети да ли је Миодраг Марковић био у близини места догађаја.

После тога је дошла смена и вратили су се у Петровце, у базу одакле су и отишли.

Причало се да је цивили побио окривљени Бошко Солдатовић. Осим њега се нико други није помињао као извршилац.

Бошка познаје, упознали су се кад су дошли на задатак, трећи дан од мобилизације су отишли на задатак. Након догађаја га је виђао, били су тамо до демобилизације јединице. Нису никад разговарали о предметном догађају.

Сведок Гојко Лазић је у свом исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине дана 05.11.2013. године, навео да је мобилисан 31.10. 1991. године на Лучиндан те да су се сместили у Петровце. Био је војна полиција, ваљевска бригада. Са Солдатовићем је био често заједно, били су у истом саставу, упознао га је 4-5 дана пред Богдановце.

На десетак дана пре пада Вуковара, односно, једанаестог око 3 или 4 сата су кренули у напад на Богдановце. На прву испалјену гранату из тенка, пукла му је десна бубна опна. Током борбе, дошли су до једне куће преко пута неке поште, продавнице, и ту су заноћили. Ујутру, када је пролазио улицама, видео је цивиле у улици која се налазила лево од правца у коме се кретао. Налазили су се на плочнику испред поште. Окривљеног Солдатовића није видео тог тренутка, у ствари, није га виђао уопште. Можда је и био ту, али га се не сећа. Ту је било доста народа, војника ЈНА, можда десетину, видео је и неку старицу на грађевинским колицима, која је имала преко 80 година, а сећа се и једног ниског, плавог човека, старости од око 20 година, висине метар и двадесет или тридесет сантиметара. Било је и жена. Млађих људи није било. Око цивила је било доста војске. Пошто је имао пушкомитраљез, јављено му је око 10 сати ујутру да иде да помогнем потпоручнику Лазићу и његовим војницима који нису могли да изађу из једне куће. Одлазећи на задатак, морао је да прође поред окупљених цивила. Када се после око два сата вратио поменути цивиле су лежали испред поште на тлу. Није видео крв али је видео да се не померају. Затекао је цивиле отприлике на истом месту где их је видео живе у одласку, испред зграде. Међу њима је видео и старицу која је претходно била у колицима.

Зна да је у тој згради била продавница. Зграда је била на спрат. Продавница се налазила у приземљу, испред ње је било бетонирана површина. Није сигуран да је то била зграда поште, али некако има у подсвести да је то управо била пошта. Не зна да ли му је то неко рекао или је био неки знак поште. Лешеве је видео испред продавнице на бетонском платоу. Преко пута је била кућа у којој су преноћили.

Сведок је својом руком на папиру формата А4 нацртао приближно лице места са улицом која се сече у облику слова „Г“, означивши локацију куће у којој су били у току ноћи, а преко пута једну кућу на спрат за коју мисли да је била пошта а у приземљу сасвим сигурно продавница и плато где је затекао лешеве.

Нема сазнања да је то урадио окривљени Бошко Солдатовић. Питао је ко је побио цивиле и рекли су му „онај у средини тамо“. Тамо су стајала четири човека, није знао који од њих је то урадио.

Одмах је отишао кући због повреде бубне опне, и после десетак дана, када се враћао, у минибусу је чуо од људи да је то Солдатовић учинио, да је побио цивиле.

На главном претресу одржаном дана 09.03.2020.године сведок је остао при исказу који је дао пред тужиоцем за ратне злочине дана 05.11.2013. године и додао да су након првог дана борбе у Богдановцима преноћили у једној старој кући која се налазила преко пута места где се критични догађај збио. Окривљени Солдатовић је био у његовој јединици, војној полицији, али се уопште не сећа да ли је он ту преноћио са њим. Ујутро су изашли и након што су добили борбене задатке за тај дан, пошто су их снајперисти гађали, он је једно време провео на спрату, мисли, продавнице или поште. Када је сишао, речено им је да је њихов поручник Лазић блокиран па је њих неколико

војника отишло да помогне да извуку саборце из окружења . Када су се вратили видео је мртве цивиле.

Кућа у којој су били Лазић и три војника се налазила око осамдесет до сто метара од места где је затекао лешеве.

Након што је сведоку предочен цртеж лица места који је нацртао пред замеником тужиоца за ратне злочине, навео је да је исти аутентичан у смислу оријентације те да се место догађаја налази на цртежу са десне стране где пише кућа на спрат. Пришао је тој кући са задње бочне стране, а лица су лежала на обележеном платоу. Испред куће на улазу у продавницу или пошту. Лешева је било више, лежали су наоколо, један до другог. Била је једна старица коју су довели грађевинским колицима, а та колица су била поред ње. Чуо је после од војске да је имала око 90 година. Био је и један низако човек, патуљастог раста, висине отприлике метар и двадесет, у плавој кошуљи. Лешеве је видео око подне тога дана, али сам чин њиховог лишавања живота није видео.

Међу војском се после причало да је лица побио окривљени Солдатовић.

Нормално је да је свако ко се нађе испред њих, непријатељ. Уз пут, док су ишли било је пуно убијених у цивилним оделима, било је и оружја поред њих.

Сведок Душан Вукајловић је у свом исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине, дана 28.05.2013.године, навео да је био мобилисан новембра 1991.године. Добио је позив за одлазак у рат. Јавио се у Касарну „Жикица Јовановић Шпанац“ где му је речено да за, отприлике, два дана треба да се пријави, да задужи униформу и друге потребне ствари да би га упутили на ратиште. Појавио се у касарни мисли у четвртак, задужио униформу, а у петак ујутро је требало да крену аутобусом на ратиште у Хрватску. У петак, у преподневним часовима, су кренули пут Коцељеве, Шапца. Успут је аутобус попуњаван резервистима из тих места, јер је Ваљевска бригада била састављена од људи са ширег подручја Ваљева, значи и из околних градова, Лознице, Шапца и мањих општина. То путовање је трајало 4 или 5 сати и касно поподне су стигли у Петровце. Дакле у Петровце су дошли у петак 8.новембра, негде око 17 часова. Пошто је на одслужењу војног рока обучаван за војног полицајца, распоређен је у јединицу Војне полиције Ваљевске бригаде, која је била смештена у близини Штаба бригаде. Сутрадан, била је субота, када је устао, пошто није имао никакву обавезу, изашао је мало у село. Срео је Зорана Лукића, Ваљевца, који је такође био припадник чете Војне полиције, али није био смештен уз Команду чете Војне полиције, него у једном другом простору пошто је полиција била смештена на два места. Зоран му је рекао да се спрема напад на Богдановце и да ће вероватно чета Војне полиције дати битно учешће у свему томе, с обзиром да је била нешто боље наоружана од осталих јединица бригаде, опремљена и обучена. У ту суботу поподне је добио задужење да буде на стражи, чини му се од 6 до 8 поподне, када је видео да се у јединици нешто дешава. Ту су била, колико се сећа, два вода чете Војне полиције, док су друга два вода била на другој локацији, која се налазила неколико стотина метара од њиховог места боравка. Док је био на стражарском месту у позадини дворишта, чуо је позив да се ујутро припрема напад на Богдановце и да треба да се јаве добровољци. Комбинацијом одређивања војника који су били планирани за ту акцију и добровољаца који су се јављали, одабрана је једна група, мисли од око 30 војника бораца, који су планирани за напад на Богдановце. У тој групи је био и он. Почела је подела додатног наоружања, дељене су бомбе, тромблонске мине и зоље, пиштољи, углавном 7,62 калибра и пушке које су биле полуаутоматске М 70а и М 70. Ноћ је била прилично

узбуђујућа за све, јер је напад на Богдановце био једна релативно посебна операција од велике војне важности, с обзиром да је то последње село на путу између Вуковара и Винковаца, у коме су се налазиле хрватске оружане јединице и требало је то село заузети да би се практично Вуковар заокружио и припремио терен за његово коначно освајање, које се десило 17. односно 18. новембра. Ујутру, пре зоре, дакле 10. новембра, су се постројили испред објеката у коме су спавали очекујући наређење за покрет. Обзиром да је дошло до промене плана напада, кренули су неколико сати касније, не може тачно да се сети колико. Група у којој је био и он састојала се, мисли, од два или три пинзгауера у којима обично има 8 до 10 људи, рачунајући и возача. Он је био у једном од тих возила. Касније је сазнао да је још једна таква група, од двадесетак војника, али не из објекта у коме су се они налазили, такође кренула. Међутим, та група је ишла ка Богдановцима из правца Вуковара, док је његова група је ишла преко њива, ливада и долазили су у Богдановце са бочне стране, што значи лево на путу на правцу од Вуковара до центра села.

Док су се кретали, претходила је минобацачка припрема, гранатирано је село, што је требало да им буде помоћ. Када су напустили возила, били су углавном у кукурузима и кретали су се ка селу. Дошли су до главне улице у Богдановцима које има облик слова „Г“, гледајући из правца Вуковара. У селу се налазила једна дугачка улица која се завршава зградом Месне заједнице и цркве а лево и десно су се налазиле још по једна улица. Ступили су на ватрену линију и дошло је до размене пушчане ватре, а он је конкретно ушао у једно двориште. Обишао је око куће и видео је да у њој нема никога.

У почетку није видео да има цивилних лица. Ишли су полако уз обод села и онда је био сведок неколико метака које су примали из правца центра села. На једном месту је ушао у кућу и пошто је чуо да се нешто дешава у подрумским просторијама, сишао доле и видео је старију жену и старијег мушкарца. Имали су можда преко 70 година. Тада је схватио да у селу има и цивила.

У центру села са леве стране налазила се једна велика сеоска кућа, са видно израженим кровом и мисли да је било и пуцњаве са тог крова према њима. Са десне стране је била зграда Месне заједнице са ознакама ХДЗ и симболима хрватске државе. Дошло је вече и очекивали су да су завршили посао, јер су дошли до центра села, до тачке за коју се сматра да се село може сматрати заузетим, али није долазила никаква замена за њих, због чега су војници почели да се буне. Тенкови су цело време били уз њих, један тенк је био на правцу десно од главне улице, и у његовој близини су њих неколико преноћили у једној кући. Током ноћи ништа се није дешавало. Нису били повезани са остатком војника. Ујутро, 11. новембра су видели шансу да покушају да прегледају још неку кућу. Он је био у једној, у којој је нашао мртвог припадника МУПа Хрватске. Кренули су ка центру села са неким олакшањем, али свесни да село још није потпуно безбедно за боравак војске и успут је на стотинак метара од центра села, наишао на мртво тело њиховог војника Жељка Васиљевића. Он га је, са још једним војником, склонио са улице. Када су дошли у центар села, ту се појавио већи број војника ЈНА и добровољаца, које је могао да препозна по томе што, за разлику од војника, нису носили униформе, него су имали само неке делове униформе и нису имали ознаке ЈНА, а неки су били са шубарама на глави. Сви су били код Месне заједнице. У близини те зграде налазила се и црква која је била девастирана. Неко је рекао да треба да се приведу, скупе, цивили. Поново су пошли, али у супротном смеру од оног у доласку. Неко је улазио у куће, неко је позивао људе и цивили су почели да се појављују. Група од 7 до 9 цивила је доведена са предње стране зграде Месне заједнице. Војска, тридесетак бораца, се окупило око њих, колико је видео, нико их

није дирао. Били су то стари људи. Међу њима је била једна жена нешто млађа, око 40 година, и њу је неко издвојио из групе и одвео натраг у зграду, да ли је то био ходник или нека сала не зна, али је она касније сишла и придружена је тим цивилима. У ходнику је био и он. Сећа се да је један од цивила носио кошуљу кратких рукава са ознакама МУП-а Хрватске, што је на неки начин иритирало присутне и да је један младић из тог Шумадијског добровољачког одреда почео да га дрмуса и ћушка по лицу, ударио му је неколико шамара, али га је после пустио, након чега се тај цивил придружио групи испред зграде Месне заједнице. Цивил о коме је реч се представио као Албанац и рекао је да он нема ништа са ратом. Неко ко носи кошуљу а нема друге елементе војничке одеће, не значи да је војно лице или да је припадник формација које је поменуо.

Ту су стајали у ишчекивању, групу цивила нису ништа испитивали, нису их тукли. Негде између 10 и 12 часова, човек за кога мисли да је био окривљени Солдатовић, тада није знао његово презиме ни надимак да су га звали „Соле“, је на ту групу репетирао аутоматску пушку и почео да пуца у њих. Одмах након пуцања сви ови цивили су пали на земљу. То је трајало врло кратко. Неко од присутних окупљених војника је протестујући добацио зашто је то урађено, али не може да се сети да ли је то лице које је пуцало, неко ословио по имену или надимку. Били су ту још неко време, а онда је коначно стигло обавештење да треба да се врате, да долази војска да заузме положаје, јер је село било практично освојено и требало је успоставити потпуну безбедност при чему постојећи број људи није био довољан, а имали су и друге задатке. Због тога су кренули возима БВП у правцу из којег је дошла друга група из чете Војне полиције нападала село. На резервном положају на уласку у село је видео неке старешине и вратили су се у Петровац. Не сутрадан у уторак, него мисли прекосутра, у среду, је један број припадника чете полиције добио поново задатак да иде у село јер је наводно током ноћи било пуцњава, а нису тачно идентификовали да ли је та пуцњава била од стране војника ЈНА или је можда било отварање ватре на њихове стражаре, од противничких војника, тако да су у ту среду обилазили поново неке куће и проверавали стање. Ишли су, чини му се, до центра села и, колико зна, тамо није било лешева.

Време до напада на Богдановце је било толико кратко, да није стигао да упозна остале припаднике јединице, ни како се ко зове, ни какве ко има особине, а није упознао ни чланове команде чете војне полиције, тако да ни окривљеног Солдатовића није познавао пре напада. Није га упознао ни пре рата. У периоду између Петроваца и Богдановаца није га виђао нити је о њему нешто чуо.

Није видео где је претходно било и одакле је дошло, лице које је пуцало у цивиле. Критичног дана, у недељу, се кретао са већим делом групе војника ЈНА која је пошла из Петроваца, али га у тој групи није видео. Можда је и био ту, али га он није запазио. Човек који је пуцао изгледао је млађи од њега десетак година, био је средњег раста и смеђ. После тог догађаја га је добро запамтио. Такође, виђао га је после у јединици у чети Војне полиције. Сећа се добро да су у Јанковцима имали неки кратак дијалог, али се не сећа о чему су причали.

Није знао како се презива, мисли да су га звали „Соле“ или „Сале“ и под тим надимком га је већина војника знала. По причању људи био је доста храбар војник, а био је у прилици да се увери у његову храброст, када су уочи пада Вуковара добили наредбу да покушају да заробе групе хрватских људи под оружјем који су бежали и напуштали територију Вуковара, преко Богдановаца. Тај „Соле“ или „Сале“ је, сведок рече, лудо храбро ишао између два возила са репетиром пушком, спреман да се и

одбрани, а и да нападне, заврши задатак. За његово евентуално проблематично понашање у јединици није чуо.

После Богдановца су отишли у Петровце, а одатле, непуних месец дана касније у Ердвик, одатле у Јанковце, где је била и команда чете, с тим што је његова јединица била смештена у Мирковцима. Демобилисан је крајем фебруара.

Солета је виђао у Јанковцима. Био је свестан да је он то лице које је пуцало у цивиле у Богдановцима. После рата Солдатовића није виђао.

Када је пошао у рат, информисао се о националној структури становништва у селима у која ће отићи. На основу тога претпоставио је да су цивили у које је пуцано Хрвати, није знао да су били албанске националности, осим за једног.

У нападу на Богдановце је било јаког отпора противника и жртава са обе стране. Погинуло је 7 војника ЈНА, својим очима је видео погибију двојице.

Након што је заменик тужиоца за ратне злочине позвао сведока да непосредно погледа окривљеног, сведок је навео како мисли да је то он, човек кога је видео да пуца у цивиле, али да не може да буде потпуно сигуран, јер је отада прошло 22 године. Зна да је, док су били у Петровцима, после напада на Богдановце, извршилац носио кожну јакну браон боје, те да би вероватно била друга прича, када би му се показала слика из тог периода.

Лице није одвело цивиле иза зграде Месне заједнице и ту пуцало на њих, већ се то десило на простору који је можда 10 до 20 метара увучен од главне улице, тако да је то било ту испред улаза у ту зграду, на можда 5 метара од зграде, у дворишту које колико зна није било ограђено. Дакле ту где су били изведени цивили, ту је и пуцано на њих. Цивили нису били некако издвојени, у том тренутку су били на неколико квадрата, ближе самој згради, а војници су били измакнути, били су у ширем кругу.

Лице које је пуцало је остало на лицу места, у оквиру целе групе војника, док нису кренули. То што се десило је било речено старешини Мирковићу, али то је сазнао индиректно, зато што је било речи из његових уста да је било погибије, али није то нико узео да третира и да обрађује.

Потпуковник Мирковић је командовао јединицом, али није учествовао у нападу на село. Њиховој јединици је командовао, колико је обавештен, капетан Ранко Једнак, но пошто је на почетку борбе био рањен у шаку и глежањ ноге, напустио је положај, тако да су остали без команде. Команду је без формалне примопредаје преузело лице по имену Срећко, водник из Вуковар, а и он је такође учесник борбе. Претпоставља да је и Срећко био на лицу места.

Након сат и по, или два, од момента убиства цивила, почели су да напуштају то подручје, односно двориште, а лешеве су остали на месту где су убијени, на месту где је и пуцано на њих.

У тренутку пуцања на цивиле поуздано зна да су поред њега били потпоручници из Пирота Миодраг Марковић и извесни Срђан, чијег презимена не може да се сети. За преостале претпоставља да су били ту, зато што нису могли бити на неком другом месту. Претпоставља за Бељића, Стељића као и за још једног резервисту из Ваљева.

За име и презиме лица које је пуцало на цивиле је сазнао, можда, у Јанковцима, након боравка у Ердевику, не сећа се тачно. Сазнао је то од људи који су били припадници чете Војне полиције, од војника, можда од четног старешине те јединице, али је знао да је то та особа која је урадила то што се десило у Богдановцима. Како је рекао, кад прођете поред неког и видите га, препознате, кажете да знате тог човека, али ако Вас неко пита ко је тај човек, ви не можете да кажете да је он Милан или Петар, само да знате да је то тај човек.

Након што је извршено препознавање окривљеног од стране сведока, сведок је навео да мисли да је окривљени то лице које је пуцало у цивиле, да је отприлике 60% сигуран у препознавање, али да би, ако би му показали фотографије тог лица из периода извршења, могао са великом вероватноћом да одреди, да каже, да ли то лице на фотографији јесте или није човек који је пуцао у цивиле, јер памти његов лик.

Болује од Паркинсонове болест више година.

На главном претресу одржаном дана 02.06.2020.године сведоке је остао код исказа датог пред тужиоцем за ратне злочине дана 28.05.2013. године. Додао је да је након мобилизације распоређен у чету војне полиције Друге пролетерске гардијска механизована бригада ЈНА и да је у Петровце дошао у петак увече негде између 17 и 18 часова, а да је следећег дана, у суботу, 09. новембра, задужио оружје и био на стражи. У једном тренутку га је са страже позвао командир чете Војне полиције потпуковник Мирковић и рекао му да се спрема напад на Богдановце, те да ће се формирати група бораца која ће ићи у напад. Јавило се двадесетак добровољаца и пошто их није било довољно, придружио им се и он, па су увече додатно наоружани са тромблонским минама, „зољама“, пиштољима и „калашњиковима“. Речено им је у чети да ће село бити веома брањено. Требало је заузети село како би се прекинуло снабдевање Вуковара такозваним „Кукурузним путем“. Тај пут за Богдановце је био врло важан, јер без пада Богдановаца тешко би се обезбедила и завршила војна операција на подручју града Вуковара.

Напад је био планиран за недељу 10. новембра ујутро. Стигли су у Петровце борбеним војним возилима „Пинзгауер“. У његовом возилу било је 10 војника, чија имена зна. Командир одељења је био „Бели“, који је погинуо у нападу на Богдановце, било је још један тешко рањени војник, који је био добровољац, неки „Шиља“ и Веселиновић Владан из Шапца, који је такође погинуо.

На самом почетку напада, између пола девет и девет сати, дошли су у додир са непријатељским оружаним снагама. Напредовали су и дошли до центра села. Понестало им је командне иницијативе, па су били мало збуњени, јер се није знало шта даље да се ради, да ли да се враћају у Петровце, или да остану у селу. Обишли су куће непосредно у центру села, а за то време полако је падао мрак. Налазили су се у центру села, када је одлучено да држе те положаје и да у мањим групама оду у околне куће и ту преноће. Још увек је трајала борба, али не таквог интензитета да се није могло напредовати даље.

Богдановци, по распореду кућа, изгледају као слово „Г“, а простиру се у правцу исток-запад. Горњи део села је као пречка прислоњена на основу. У том делу, који иначе води за село Бршадин, у петој или шестој кући са десне стране улице, са шест, седам колега војника је преноћио. Били су напети јер су се на неки начин осећали остављеним. Имали су тенковску подршку, тенкови су цело време били у погону, мотори су радили. Два или три тенка су се налазила у центру села.

Ујутро, чим је свануло, скупили су се поново у центру села, код зграде, мисли, Месног уреда. Та зграда се налазила у самом центру, надомак цркве, на раскрсници која води са једне стране ка Бршадину, ка северу, а са друге стране ка Петровцима, ка југу, Маринцима у продужетку, на запад према Нуштру, док најдужа главна улица води у Вуковар, на исток. Кренули су да обилазе куће и да врше проверу да ли има још непријатељских снага које су се састојале од припадника МУП-а, Збора народне гарде или Зенги и хрватских одбрамбених снага ХОС, јер је то било битно за завршетак посла, односно заузимања Богдановаца који су били прилично добро брањени. Ишли су по кућама из центра села, ка путу који води у Вуковара, одакле су и дошли. Неко је тражио да прикупљају цивиле и да их доводе у центар села да би терен био без људства, без домаћег становништва, да не би угрозили цивилно становништво, у случају борбе. Цивили су из кућа које су обилазили, довођени од стране војника у складу са наредбом. То је било проблематично, јер људи који су им се супротставили претходни дан, често нису изгледали као војници, нису имали униформу, били су то цивили по изгледу али по намерама нека оружана формација. Групу цивила која је ишла са њим и још неким борцима су довели у центар села. Он лично се нашао у центру села и ту је био са већином војника из бригаде. Били су уочљиви Шумадијски добровољци који нису били припадници Југословенске Народне Армије.

Негде између 10 и 12 часова стајао је на платоу уз саму зграду Месног уреда, Месне заједнице, која је била удаљена од пута неких двадесетак метара и поред њега се налазила једна група војника. Насупрот њима, група цивила која је ту доведена, се налазила на 10 до 15 метара од зграде Месне заједнице. Било их је између седам и девет, можда пре девет него седам. Били су изразито старији људи, можда је било један или два мушкараца више него жена. То су апсолутно били цивили. Препознао их је по одећи и понашању. Били су мирни, без икаквог знака протеста или негодовања, прихватили су наредбу и упутство да треба да дођу у центар села. На одећи нису имали никаквих ознака, елемената или неких других детаља, на основу којих би се стекао утисак да нису цивили, односно да су припадници неке војне формације. У тој групи је био један старији човек, Албанац, што је схватио по његовом говору, који је носио кошуљу са ознакама МУП Хрватске и који им је и рекао да је Албанац и да му је то кошуља коју је добио од сина. Цивили су доведени и остављени на поменутом месту да стоје и чекају, а војници који су их довели су били у групи, у мноштву.

Он је стајао на неких седам, осам, највише десет метара, од ове групе цивила. Објекат му је био са леве стране, испред, а и та група цивила је била са његове леве стране. Са места где је стајао, гледао је у њих полулево. Били су му у видном пољу.

Са своје леве стране је чуо да је неко репетирао пушку и одмах иза тога је уследила рафална палба. То је трајало кратко, али не зна да ли је у питању био један дуги рафал или више кратких рафала. По његовој процени испалио је цео оквир муниције. Он је јасно видео цео тај догађај, само пуцање, јер је био окренут лицем у правцу ове групе цивила и онога ко је у њих пуцао. Прво је видео гомилу људи, реч је о цивилима које је описао, да тетура и пада као последица пуцања, а онда, када се окренуо, са своје леве стране, преко рамена, видео је особу која је пуцала и то је био Соле, окривљени Бошко Солдатовић. Пуцање је престало, мртвим цивилима који су лежали на тлу нико није прилазио. Како је Соле испалио рафал, тако су они пали и остали да леже на земљи. Није било никаквих реакција присутних нити било какве интервенције надлежних.

Цивили су убијени из аутоматске пушке М-70, али не зна да ли је то била пушка са савијајућим наслоном, кундаком, или дрвеним.

Војска је била обучена у маскирне и СМБ униформе. Особа која је пуцала није била обучена ни на један од та два начина, није била у класичној униформи, носио је неку јакну браон боје. Деловао је као добровољац, пре свега по одећи. И његова старост је била око тридесетак година.

Након догађаја су неко време провели на лицу места, али је ускоро дошло наређење за покрет, јер је стигла замена за њих. Мисли да су положај у месту Богдановци напустили у 14 часова. Цивили су остали. Особу која је пуцала, тога дана више није видео. Не зна где је отишао тај Соле који је пуцао, изгубио се. Тада није знао нити њега, нити неке карактеристике везане за њега, откуд он ту, којој јединици припада и слично. У разговору са осталим војницима поставио је питање шта се то десило, па му је неко од њих одговорио рекавши, да тог што је пуцао зову Соле. О догађају се причало у јединици међу војском, није та тема, како сведок рече, изветрила. Сутрадан, био је уторак, имали су одмор, давали су изјаве надређенима о току борбе.

Не може тачно да каже да ли је Солета срео после два, три или четири дана у чети војне полиције. Не зна да ли га је срео у уторак или у среду. Зна да су у среду наставили са претресом кућа како би завршили са сређивањем терена. У тој акцији учествовали су и војни полиција из Прве пролетерске гардијске ударне бригаде из Београда.

Неко је из чете војне полиције рекао Солетово презиме. Соле није био на њиховој локацији. Објаснио је да је, када су приступили чети војне полиције 08. новембра, у Петровцима војна полиција била смештена на два места. Једно место је било у оквиру команде бригаде, а друго место је било неких сто педесет до двеста метара удаљено. Претпоставља да је Соле био у том делу.

Пошто је Вуковар ослобођен 18. новембра, дешавали су се учестили продори, налети припадника непријатељских оружаних снага који су хтели да напусте подручје и да из Вуковара пребегну у место Нуштар и Винковце, они су поменутог дана из Петроваца тенковима, а можда и неким другим борбеним возилом пешадије, кренули у претрагу терена како би ухватили непријатељске војнике. У тој акцији је видео Солета како иде између тенкова па је помислио да је то храбар, али и опасан, чин, јер је могао да изазове реакцију непријатељских војника, које заробљавају. Тада је већ знао да је то Соле, тај што је пуцао на цивиле у Богдановцима.

Да је Солетово презиме Солдатовић, сазнао је у исто време као и за име. Чини му се да је у Јанковцима, не зна којег датума, био састанак у просторијама чете војне полиције, када се помињао и Солдатовић у смислу да је прек, да је лудо храбар и да то има и својих лоших страна. Наводили су поменути случај претраге терена, али се није причало о догађају о ком се суди. И након догађаја у Богдановцима Соле је остао у јединици и видео га је седам дана након догађаја, у поменутој новој акцији.

Након што је сведок поновио да би га могао поуздано препознати са фотографија из критичног периода, предочен му је фото албум „Богдановци“ у ком се налазе фотографије шест лица, након чега је сведок навео да има дилему између лица означених бројевима 3 и 4, али да је то пре лице под бројем 4, него 3, после чега је констатовано да се на фотографији број 1 налази Миле Драгутиновић, на фотографији број 2 Срђан Голубовић, на фотографији број 3 Саша Страњина, на фотографији број 4

Бошко Солдатовић, на фотографији број 5 Ибра Цавит и на фотографији број 6 Борис Шоргић.

Након што му је предочен фото албум са 5 фотографија сачињених 31. маја 2013. године, сведок је навео да Солета, онога ко је пуцао на цивиле у Богдановцима, препознаје на фотографији број 2, после чега је констатовано да су на фотографијама под редним бројем 1 приказани Бранко Вуњак, под редним бројем 2 Бошко Солдатовић, под редним бројем 3 Абдулах Бабалија, под редним бројем 4 Русмир Суљић а под редним бројем 5 Тихомир Мумировић.

Сведок је напоследку навео да се, у тренутку када је испред зграде Месне канцеларије убијено седам до девет цивила, на том месту затекло најмање педесет војника његове војске. Сећа се присуства војника Миодрага Марковић и Озрена Алексић. Не дозвољава могућност да је неко од тих педесетак војника пуцао на ове цивиле, јер је видео да цивили падају као последица пуцања окривљеног Солдатовића на њих и нико од присутних није реаговао на начин да се доведе у сумњу чињеница да је тај чин извршио окривљени Бошко Солдатовић.

И на суђењу је изјавио да болује од Паркинсонове болести која искључиво утиче на моторку руку и ногу, кретања и стања кичме, а да не утиче на интелектуалне способности, памћење, сећање и репродукцију запамћеног.

Након што је завршено испитивање сведока Душана Вукајловића исти је питао судију, председника судског већа, да ли је током препознавања изјавио да се лице које је пуцало пре налази на фотографији број четири, него на оној под бројем три, па кад му је председник већа одговорио да јесте, окривљени је изјавио да му је због тога драго, јер није погрешно.

Сведок оштећени Алтер-Антонио Паљушај је у свом исказу датом пред Жупанијским државним одвјетништвом у Вуковару 18. априла 2014. године навео, да је из Богдановаца изашао у месецу августу 1991.године, одакле је отишао у Загреб, због чега нема непосредних сазнања о страдању свог оца Николе и брата Зефа, а ни других мештана Богдановаца. Једина сазнања која има су из прича мештана, који су му говорили да су његов отац и брат, као и друге особе албанске националности које су се заједно скривали у подруму куће, били доведени у центар села и убијени код бине. Познато му је да су сви страдали ексхумирани из масовне гробнице у Богдановцима на католичком гробљу 2002.године.

Он, његова браћа и сестре придружују се кривичном гоњењу извршиоца овог кривичног дела, а задржао је право да постави имовинскоправни захтев.

На главном претресу одржаном дана 22.09.2020.године суд је сведока оштећеног Алтер-Антонија Паљушаја испитао путем видео - конференцијске везе, која је остварена са Жупанијским судом у Вуковару. Том приликом је сведок остао при исказу датом пред Жупанијским државним одвјетништвом у Вуковару 18. априла 2014. године, па је додао да није сведок очевитац критичног догађаја и да је био у масовној гробници када је откривена где је лично видео тело Зефа Паљушаја и где је нашао његову личну карту, када је тело ексхумирано.

Сведок-оштећени Нрецо Барлецај је у свом исказу датом пред Жупанијским државним одвјетништвом у Вуковару 15. априла 2014. године навео да се у време ратних збивања у Богдановцима, налазио у месту Жупања, због чега нема непосредних

сознања о страдању своје мајке, баке, тетке и супруге очевог стрица. Како је изјавио, покушавао је на више начина да сазна шта се тачно том приликом догађало. Његова стрина Зоја Барлецај једина је преживела страдања. Она му је једном приликом показала кућу из које су их одвели и место где су убијени, а то је зграда Општине, са западне стране. Причала му је да је преживела стрељање и злостављања која су уследила и да ју је након неког времена пронашао и спасао официр тадашње ЈНА, Слободан Барјактевић који ју је одвезао на Косово. Његов отац Јозо је телефоном разговарао са Слободаном Барјактевићем, који му је рекао да је само њу пронашао и спасао и да за друге нема сазнања. Од, сада покојног, брата Антона Барлецаја, који је током борбе Богдановцима био рањен, сазнао је да је он особе које су биле у подруму звао да пођу у пробој са њим, али да му се нико није одазвао и сви су остали у подруму куће. Познато му је да је објављено доста интервјуа о страдању особа из подрума са стрином Зојом, након њеног изласка из Богдановаца. Такође му је познато да су сви били есхумирани из заједничке гробнице 2002.године, те да су поред њих есхумирани Перо Матић, Иван Мажар са супругом, Андрија Кнежевић и две непознате особе.

Његова стрина Зоја Барлецај данас живи у Италији код кћерке Вере Лешај и са њом понекад комуницира преко скајпа, али избегава разговоре о страдању њихове родбине у Богдановцима.

Придружио се кривичном гоњењу те је задржао право постављања имовинскоправног захтева.

На главном претресу одржаном дана 22.09.2020.године суд је сведока оштећеног Нрецо Барлецаја испитао путем видео - конференцијске везе, коју је остварио са Жупанијским судом у Вуковару и том приликом је сведок остао код исказа који је првобитно дао 15. априла 2014. Године. Додао је да његова мама и бака нису биле припаднице оружаних снага, док за друге нема сазнања. Присутствовао је есхумацији убијених лица и сећа се да је том приликом есхумирано четрнаест или шеснаест тела мештана Богдановаца.

Из војног картона за окривљеног Бошка Солдатовић је утврђено да је окривљени приликом регрутације био распоређен у пешадију војне полиције, те да је мобилисан и учествовао у рату у периоду од 04.10.1991. године до 10.12.1991. године и у периоду 01.01.1992. године до 05.02.1992. године.

Из записника о есхумацији Жупанијског суда у Вуковару обављеној од 20-22. марта 2002. године је утврђено да је иста извршена на месном гробљу у Богдановцима те да су, између осталог, есхумирани пронађени посмртни остаци људских тела означених са НН13/1, НН15/3, НН16/2, НН17/6, НН18/15, НН20/7, НН23/12, НН25/10 и НН26/14, при чему први број означава редни број есхумираног тела, а други, ознаку тела у јами на наведеној локацији, са детаљним описом пронађених тела која су прегледана на основу чега су сачињени записници секција.

Из записника секције број 146/2002 произилази да је спољашњим прегледом телесних остатака као и прегледом личних ствари утврђено да се под редним бројем НН 26 налази идентитет особе Зеф Паљушај, рођен 20.12.1946.године те да је прегледом скелета утврђено да је именовани умро насилном смрћу услед вишеструких прелома костију свода и базе лобање, обе лопатице, обе подлактице и вишеструког прелома костију зделице.

Из записника секције број 145/2002 произилази да је прегледом специфичности скелета, зуба и одевних предмета утврђено да се под редним бројем НН 25 налази идентитет особе Николе Паљушаја, те да повреде скелета, вишеструки преломи свода и базе лобање, доње челюсти указују на неприродну, насилну смрт, највероватније насталу услед стрелне озледе главе.

Из записника секције број 126/2002 произилази да је скупним прегледом свих елемената скелета, одеће, обуће и личних ствари утврђено да се под редним бројем НН 23 налази идентитет особе Љуља Барлецај, рођене 15.09.1945.године, те да налаз трауматских оштећења на скелету лопатица као и доњих екстремитета одговарају повредама узрокованим пројектилама ватреног оружја, дакле да је узрок смрти Љуље Барлецај насилне природе, највероватније услед вишеструких стрелних повреда трупа и екстремитета.

Из записника секције број 130/2002 произилази да је прегледом одеће, личних ствари и костура, утврђено да се под редним бројем НН 17 налази идентитет особе Вере Барлецај, рођене 1950.године, те да је прегледом телесних остатака утврђено да је именована умрла насилном смрћу услед многоструких фрактура доње челюсти леве кључне кости, десне лопатице и зделице, те да су наведене вишеструке фрактуре узроковане или деловањем пројектила велике брзине или деловањем крхотина минско-експлозивних средстава.

Из записника секције број 128/02 произилази да је, прегледом одеће и пронађених ствари заједно са специфичностима скелета, утврђено да се под редним бројем НН 13 налази идентитет особе Криста Лешаја, рођеног 14.маја 1921.године, те да патолошко-анатомске промене на скелету главе и екстремитета одговарају трауматским променама насталим највероватније деловањем пројектила ватреног оружја те да су највероватнији узрок вишеструке стрелне повреде главе, трупа и екстремитета.

Из записника секције број 127/2002 произилази да је прегледом одеће, обуће, личних ствари и докумената утврђено да се под редним бројем НН 16 налази идентитет особе Манике Лешај, рођене 18.01.1924.године, те да су прегледом скелета утврђене трауматске промене на лобањи, опсежне фрактуре у фронталном делу, да скелет десне лопатице показује трауматски дефект округлог облика, да се на скелету зделице, лево, налази трауматски дефект округлог облика промера око 1 цм, те да описана анатомска оштећења на скелету јако одговарају повредама насталим од пројектила ватреног оружја као и да су узрок смрти особе Манике Лешај највероватније вишеструке стрелне ране задане у подручју главе и трупа.

Из записника секције број 131/02 произилази да је прегледом личних ствари, одеће, и карактеристика скелета утврђено да се под редним бројем НН 20 налази идентитет особе Мрике Барлецај, рођене 1936.године, те да је прегледом костура утврђено да је иста умрла насилном смрћу услед стрелних повреда главе са преломима леве кључне кости, леве лопатице, обе надлактице, десне лакатне кости и зделице, као и да специфичан дефект на одвојеном фрагменту свода лобање упућује да су преломи лобање настали испалењем брзог пројектила.

Из записника секције број 132/2002 произилази да је спољашњим прегледом и обдукцијом и прегледом личних ствари и одеће, утврђено да се под редним бројем НН 18 налазе посмртни остаци особе Ђуље Барлецај, рођене 1897.године, те да је прегледом скелета утврђено да је иста умрла насилном смрћу услед вишеструких

прелома костију лобање, трупа и удова. Преломи су највероватније настали, или деловањем пројектила велике брзине, или деловањем фрагмента након експлозије минско експлозивних направа.

И из записника секције број 129/2002 произилази да је спољашњим прегледом скелетних остатака и прегледом личних ствари, утврђено да се под редним бројем НН 15 ради о покојном Прен Краснићију, рођеном 1924.године, те да су спољашњим прегледом скелета утврђени преломи личне кости лево, горње чељусти лево, оба зглобна наставка доње чељусти, десне лопатице, леве надлактичне кости и обе потколенице, те да је иста умро насилном смрћу услед вишеструких прелома костију лица и трупа. Преломи су узроковани или пројектилама велике брзине или експлозијом минско експлозивних средстава.

Суд је исказе оштећених Хиљ Лешаја, Ђерђ Краснићија, Ментора Паљушаја, Алтер-Антонија Паљушаја, Нрецо Барлецаја као и сведока Миодрага Марковића, Гојка Лазића, Душана Вукајловића и Лазара Алексића те све писмене доказе, оценио сваки засебно и у вези са осталима, и закључио да садржини свих исказа треба у потпуности поклонити веру и на њима засновати своју одлуку о кривици окривљеног. Посебно је оценио садржину исказа наведених сведока као јасну, истиниту и међусобно претежно сагласну и комплементарну у погледу одлучних чињеница. Искази су дати очигледно непристрасно, јер по закључку суда не постоји ни један разлог да, нарочито сведоци очевици, неосновано терете окривљеног, већ су искрено испричали оно чега се сећају. Приликом оцене исказа горе наведених сведока, суд је имао у виду да је кривично дело које је предмет овог поступка учињено пре 29 година те је немогуће очекивати да се о свим појединостима догађаја и хронологији изјашњавају на потпуно сагласан начин. По ставу суда, управо би међусобно потпуно истоветни искази упућивали на чињеницу да су сведоци између себе усаглашавали исказе за потребе поступка. Протек времена од догађаја који је предмет суђења, јасно доводи до немогућности да сведоци о догађају сведоче истоветно, са истим детаљима и опажањима у исказима. Јасно је да се услед протеча времена могу заборавити или помешати неки детаљи самог догађаја, посебно они детаљи који ни по чему нису карактеристични и суштински не представљају одлучне чињенице. Памћење, особито оваквих догађаја, у каузалној је вези са интелектуалним и психолошким статусом и особинама сваке поједине личности, реч је о сложеном догађају који се збио у околностима високе напетости и, за просечног човека, неуобичајеним, ратним, приликама, где су посебно трауматичне, у сваком смислу, последице самог догађаја. Због тога је потпуно очекивано да сведоци у својим исказима имају дисонанције, али не у погледу одлучних чињеница, већ детаља који немају одлучан значај и суштински представљају њихов лични доживљај појединих тренутака и околности догађаја. Такође, засебан утицај од наведеног има протек времена од око 30 година, о коме је већ било речи. Суд је стога посветио посебну пажњу оцени исказа сведока, не дозвољавајући могућност, да се уколико се појави сумња у веродостојност и поузданост исказа сведока, то тумачи на штету окривљеног.

Кривично дело из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ) врши онај ко кршећи правила међународног права за време рата, оружаног сукоба или окупације нареди да се изврши напад на цивилно становништво, насеље, поједина цивилна лица или лица онеспособљена за борбу, који је имао за последицу смрт, тешку телесну повреду или тешко нарушавање здравља људи; напад без избора циља којим се погађа цивилно становништво; да се према цивилном становништву врше убиства, мучења, нечовечна поступања, биолошки, медицински или други научни експерименти, узимање ткива или органа ради трансплантације органа, наношење великих патњи или повреда телесног интегритета или здравља;

расељавање или пресељавање или присилно однародњавање или превођење на другу веру; присиљавање на проституцију или силовања; примењивање мера застрашивања и терора, узимање талаца, колективно кажњавање, противзаконито одвођење у концентрационе логоре и друга противзаконита затварања, лишавање права на правилно и непристрасно суђење; присиљавање на службу у оружаним снагама непријатељске силе или у њеној обавештајној служби или администрацији; присиљавање на принудни рад, изгладњивање становништва, конфисковање имовине, пљачкање имовине становништва, противзаконито и самовољно уништавање или присвајање у великим размерама имовине које није оправдано војним потребама, узимање незаконите и несразмерно велике контрибуције и реквизиције, смањење вредности домаћег новца или противзаконито издавање новца, или ко изврши неко од наведених дела.

Под ратним злочином подразумевају се разни облици нечовечног поступања са одређеним категоријама лица за време рата или у вези са ратом, чиме се крше правила међународног права и он представља тешке повреде норми међународног ратног и хуманитарног права, како уговорног, тако и обичајног, а обавеза инкриминисања оваквих повреда предвиђена је пре свега Женевским конвенцијама од 12.08.1949. године и Допунским протоколима уз наведене конвенције. Одлуком Народне скупштине бивша ФНРЈ је 1950. године ратификовала све четири Женевске конвенције, а одредбе ових конвенција као и Допунских протокола, инкорпорирани су у домаће законодавство.

Услов за постојање кривичног дела Ратни злочин из чл. 142 став 1 КЗ СРЈ јесте, пре свега, у постојању битних обележја бића тог кривичног дела, а то су : 1. постојање оружаног сукоба у периоду извршења, 2. постојање кршење правила међународног хуманитарног права као и да је то кршење по начину и последицама било тешко; 3. постојање узрочне везе између радњи оптуженог и оружаног сукоба, односно да је оптужени дело извршио користећи контекст оружаног сукоба, тзв. нексус и 4. да је кривично дело извршено против лица, оштећених, која нису активно учествовала у непријатељствима, односно, како је то предвиђено Женевским конвенцијама, против заштићених лица.

У смислу одредаба међународног права сматра се да оружани сукоб постоји када се прибегава оружаној сили или постоји оружано насиље у дужем трајању између органа власти и организованих наоружаних група или између таквих група унутар државе.

На основу доказа у списима предмета и то анализе Команде 2.пгмбр достављене команди 1.пгмд ст.пов 682-1 од 14.11.1991. године, анализе Команде Прве пролетерске гардијске механизоване дивизије (1.пгмд) Стр.пов.број 3-662 од 14.11.1991.године, оперативног дневника 2.пгмбр за временски период од 06. до 13.11.1991. године, дневног борбеног извештаја Команде 1. пгмд, Стр.пов.број 3-657 од 10.11.1991. године, редовног борбеног извештаја Команде 1. пгмд, Стр.пов број 3-658 од 11.11.1991.године, дневног борбеног извештаја Команде 1.пгмд, документа Стр.пов.број 3-659 од 12.11.1991.године, редовног обавештајног извештаја Команде 1. пгмд, документа Стр.пов број 122-192 од 11.11.1991.године, редовног обавештајног извештаја Команде 1. пгмд, документа Стр.пов.број 122-193 од 12.11.1991.године, редовног обавештајног извештаја Команде 1. пгмд, документа Стр.пов.број 122-195 од 13.11.1991.године и редовног обавештајног извештаја Команде 1. пгмд, Стр.пов.број 122-197 од 14.11.1991.године, неспорно је утврђено да је на територији тадашње Републике Хрватске која је формалноправно критичном приликом још била у саставу тадашње

Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ), постојао оружани сукоб, те да се критични догађаји који је предмет оптужнице одиграо у време оружаних сукоба на територији тадашње Републике Хрватске, између оружаних формација српског и хрватског народа који су живели на територији Републике Хрватске и који су били међусобно ратом завађени и супротстављени.

Ценећи природу овог оружаног сукоба, који се водио између наоружаних формација на територији Републике Хрватске, по мишљењу суда, радило се о унутрашњем оружаном сукобу који је био довољног обима и интензитета да би се могла применити правила међународног ратног права садржана у члану 3 Женевске конвенције о поступању са грађанским лицима за време рата (IV Женевска конвенција) који се односи и на сукобе који немају међународни карактер и који обавезује сваку од страна у сукобу, да у случају оружаног сукоба који избије на територији једне од страна уговорница, примењује одредбе овог члана, као и правила Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II). Члан 3 је заједнички за све четири Женевске конвенције и применљив је на оружане сукобе уопште. Дакле, постојање ових елемената, као и околност да њихово постојање странке ни једним доказом не само да нису оспориле нити довеле у питање, условило је у потпуности примену цитираних материјалних прописа. У прилог наведеном говори и чињеница да је Република Хрватска од стране Европске заједнице међународно призната као самостална држава 15.02.1992. године, а што представља општепознату чињеницу.

Некрус, непосредна повезаност догађаја о којем се суди са ратним приликама, је неопходни и саставни елемент сваког оваквог кривичног дела, где за његово постојање није неопходно да се инкриминисани догађај збио у самим ратним дејствима, већ да је догађај био тесно повезан са ратним сукобом. У конкретном случају, а сви учесници овога поступка су то потврдили, непријатељства и сукоби супротстављених страна су цело време постојали, окривљени је припадао војној јединици која је учествовала у сукобу на страни српског народа, а оштећени су припадали народу албанске националности, па је отуда некрус очигледан, јер су све набројане околности утицале на оптуженог да предметно кривично дело изврши, па и шире од тога, да га управо оне директно, непосредно, подстакну на извршење. И још више од тога, да није било ратних прилика, овде и борбених дејстава, битке, која је непосредно претходила догађају, критични догађај се не би ни одиграо.

Кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ) подразумева да је учинилац предузео барем једну од инкриминисаних радњи које су постављење у закону алтернативно, а уперене су против добара заштићених одредбама међународног уговорног права, као и обичајним правом, односно против живота, телесног интегритета оштећених, слободе, имовине и других основних права грађана. Осим тога, неопходно је и да се предузетим радњама крше правила међународног права. У конкретном случају, суд је утврдио да је окривљени кршио одредбе Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949 године (IV Женевска конвенција), и Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба од 08.06.1977. године (Протокол II).

Тако је одредбом члана 3 став 1 тачка 1а Женевске конвенције о поступању са грађанским лицима за време рата (IV Женевска конвенција) од 12.08.1949. године, предвиђено да ће се у случају оружаног сукоба који нема карактер међународног сукоба према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима,

подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу услед болести, рана, лишења слободe или из било којег другог узрока, поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољније дискриминације засноване на раси, боји коже, вери или убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или било ком другом сличном мерилу и у том циљу забрањени су у свако доба и на сваком месту према горе наведеним лицима, између осталог, повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убиства, сакаћења, свирепости и мучења (тачка а).

Дакле, наведеним чланом наведени су сви поступци, формално и фактички радње извршења, и сваки од њих представља тешко кршење међународног хуманитарног права, тако да је овај елеменат кривичног дела остварен извршењем ма које од набројаних радњи. У конкретном случају окривљени Бошко Солдатовић је, од алтернативно побројаних радњи извршења, извршио убиство односно лишио је живота девет лица, при чему су оштећени, жртве били цивилна лица, несрпске националности, мештани Богдановаца.

Чланом 13 став 2 Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба (Протокол II од 08.06.1977. године) предвиђено је да цивилно становништво и појединци цивили неће бити предмет напада. Забрањени су акти или претње насиљем, чији је главни циљ да шире страх међу цивилним становништвом док је чланом 4 став 1 наведеног Протокола предвиђено да сва лица која не узимају директно учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани; да ће она у свим приликама бити хумано третирана, без икакве дискриминације и да је забрањено наређивати да не сме бити преживелих док је ставом 2 а истог члана прописано да јесу и остају забрањена у свако доба и на сваком месту насиље над животом, здрављем и физичким или менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутност поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик телесне казне.

Оштећени Љуља Барлецај, Вера Барлецај, Мрика Барлецај, Ђуља Барлецај, Криста Лешај, Маника Лешај, Прен Краснићи, Зеф Паљушај и Никола Паљушај су у време извршења кривичног дела по дефиницији били цивилна лица, нису припадали ни једној војној формацији, на ма који начин, нису били наоружани, нити униформисани. Наведени оштећени су се за време напада на Богдановце крили у подруму куће. Ни једним исказом било ког учесника у поступку њихов статус цивила није на ма који начин оспораван, а камоли оспорен.

Припадност извршиоца оружаним снагама, као његово својство у извршењу кривичног дела, није прописано законом и није битан елеменат предметног кривичног дела, што је видљиво већ из прве речи законског описа кривичног дела, која гласи „ко“, дакле свако, без обзира на својство, иако се поједине радње набројане у опису нужно не могу извршити без потребног својства извршиоца, већ ова околност служи само као помоћна чињеница за утврђење одлучне, а то је да је кривично дело извршено у контексту ратних сукоба, што представља често спомињани нексус, диференцију специфику ове врсте кривичних дела.

Поводом изнетог, након оцене свих изведних доказа, сваког засебно и у односу са осталима, оцењујући у том смислу и материјалну одбрану окривљеног, суд није прихватио наводе његове одбране да није извршио предметно кривично дело,

налазећи да је неистинита, супротна садржини дословно сваког изведеног доказа, како садржини исказа испитаних сведока једнако и садржини свих материјалних доказа, особито резултата ексхумације и обдукције.

Окривљени је у својој одбрани потврдио припадност чети војне полиције Ваљевске бригаде, тачније 2. пролетерске гардијске механизоване бригаде, у коју је био мобилисан, као војник обвезник, када је у резервном саставу, учествујући у рату, провео време од 04.октобра до 10.децембра 1991.године. Такође, потврдио је и да је са својом јединицом учествовао у борбама у селу Богдановци, наводећи који му је тачно борбени задатак био. Једино што је оспорио било је његово присуство на месту догађаја дана 11.новembra 1991. године, када се догађај о којем се суди збио, као и убиство оштећених цивила Љуље Барлецај, Вере Барлецај, Мрике Барлецај, Ђуље Барлецај, Криста Лешаја, Манике Лешај, Прена Краснићија, Зефа Паљушаја и Николе Паљушаја.

На основу ове чињенице, коју потврђују и други материјални докази, копија војне књижице окривљеног, војни картон за оптуженог са прилозима, ратна документација војне јединице којој је окривљени припадао из периода критичног догађаја, детаљно наведена у почетку образложења ове пресуде, а, на послетку, и искази свих испитаних сведока који су такође били припадници војне јединице којој је припадао окривљени, извесно је доказан његов статус у критично време, као и његово присуство у селу Богдановци у наведеном својству, у време у којем се догађај о којем се суди збио. Осим ове чињенице, неспорно је да је окривљени, посебно због околности учешћа у борбеним дејствима и припадности војној јединици војне полиције, био наоружан личним наоружањем. Ову околност потврђују испитани сведоци Марковић, Лазић, Алексић и Вукајловић. На послетку, та околност је ноторна, представља обориву претпоставку, јер само услед неких изузетних разлога ванредне природе постоји изузетна могућност да окривљени Бошко Солдатовић у критично време није био наоружан, али постојање такве околности није ни наговештено, а камоли доказано. Истина, окривљени је првобитно навео како је био наоружан полуаутоматском пушком, али је у каснијем исказу навео да је имао аутоматску пушку, што потврђује и сведок Вукајловић непосредно, јер ју је видео, а остали сведоци посредно, јер су чули рафал из ње.

Ток борби дана који је претходио критичном дану, суд је утврдио јединственом садржином исказа четири сведока, припадника војне јединице којој је припадао и сам окривљени Солдатовић, а и сам окривљени није ничим оспорио тај део исказа сведока, чак супротно, потврђујући да су борбе биле тешке и интензивне са великим бројем погинулих и рањених на обе стране. Исти сведоци, тачније њихови искази, били су извор сазнања суда и за чињеницу да су припадници јединице ЈНА, на крају тога дана, преноћили у селу Богдановци, смештајући се у групама од више њих по сеоским кућама.

Изнете чињенице, као што је већ наведено, нису оспораване од стране окривљеног, односно његовог браниоца, а притом су доказане, односно потврђене, садржином свих изведених доказа.

Наводи оптужнице који јесу оспоравани, тачније порицани, како у материјалној одбрани окривљеног Бошка Солдатовића, тако још и више и садржајније у формалној његовог браница, јесу, у првом реду, околност да се убиство цивила уопште догодило, особито по броју лица и именима који се у оптужном акту наводе, да су они који су

убијени имали статус цивила а онда и да је окривљени, у ма којој форми, у њему учествовао.

Због тога је, неопходно је то и логично, суд највише простора посветио утврђењу, а онда и образлагању, управо ових одлучних чињеница.

Број и статус жртава, у кривичноправном смислу оштећених, суд је утврдио из исказа свих испитаних сведока, код очевидаца на основу непосредних, а код сведока оштећених на основу посредних сазнања, а најпосле и на основу писмене документације, Дописа Клиничке болнице Осијек, Завода за патологију и судску медицину од 04.04.2002. године о попису идентификованих посмртних остатака Зеф Паљушаја и Николе Паљушаја, (регистратор 1 страна 46/21), записника секције број 146/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Зеф Паљушај од 04.04.2002. године (опис одеће и личних ствари, преглед скелетних остатака, узрок смрти и мишљење, које је израдио др Борис Думенчић), (регистратор 1 страна 47/22 - 49/22), записника секције број 145/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Николе Паљушај од 04.04.2002. године (опис одеће и личних ствари, преглед скелетних остатака и закључак, које је израдио др Младен Марцикић), (регистратор 1 страна 50/23 -52/23), и дописа исте установе од 25.03.2002. године о попису идентификованих посмртних остатака за лица: Љуља Барлецај, Вера Барлецај, Кристе Лешај, Манике Лешај, Мрика Берлецај, Ђуља Барлецај и Прен Краснићи, (регистратор 1 страна 62/27), записника секције број 126/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лица Љуља Барлецај од 25.03.2002. године (записник ексхумације, обдукција и закључак, које је израдио др Младен Марцикић), (регистратор 1 страна 63/28 -66/28), записника секције број 130/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Вера Барлецај од 25.03.2002. године (опис одеће и личних ствари, спољашњи преглед и обдукција, узрок смрти, мишљење, које је израдио др Борис Думенчић), (регистратор 1 страна 67/29 -68/29), записника секције број 128/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Кристе Лешај од 25.03.2002. године (опис ствар и одеће, обдукција, закључак, које је израдио др Младен Марцикић), (регистратор 1 страна 69/30 -71/30), записника секције број 127/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Манике Лешај од 25.03.2002. године (записник о ексхумацији, обдукција, закључак , израдио га др Младен Марцикић), (регистратор 1 страна 72/31 -74/31), записника секције број 131/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Мрика Барлецај од 25.03.2002. године (опис ствари и одеће, преглед скелетних остатака, узрок смрти, мишљење, израдио га др Борис Думенчић), (регистратор 1 страна 75/32 -77/32), записника секције број 132/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Ђуља Барлецај од 25.03.2002. године (опис одеће и личних ствари, преглед скелетних остатака, узрок смрти, мишљење – др Борис Думенчић), (регистратор 1 страна 78/33 -79/33) и записника секције број 129/2002 прегледа тела ексхумираних у Богдановцима за лице Прен Краснићи од 25.03.2002. године (опис одеће и личних ствари, преглед скелетних остатака, узрок смрти и мишљење, извршио га др Борис Думенчић), (регистратор 1 страна 80/34 -81/34).

Сведоци очевици Алексић, Вукајловић, Лазић и Марковић, ово је тренутак да се то јасно констатује, су лица која су се потпуно неспорно, јер то говори садржина њихових војних књижица које су изведене како доказ, али и они међусобно сведочећи своје, али и присуство остале тројице, била присутна, не само у јединици којој је припадао окривљени Бошко Солдатовић у критично време, већ и на самом месту догађаја о којем се суди и управо видеела, неки потпуно, а други делимично, и сам критични догађај. Дакле ти сведоци су, уверен је суд у то, изнели своја искрена и потпуна сазнања о окривљеном, одређеним елементима његове личности, његовом

понашању пре, током и након догађаја, али и о изгледу жртава, оштећених, њиховим физичким карактеристикама, апроксимативним годинама старости, статусу у односу на учешће у рату, о њиховом броју и полној структури, те на крају и о њиховом изгледу и понашању, непосредно пре смртног тренутка и као и у самом тренутку смрти. Пошто су њихови искази већ детаљно пренети у разлогима ове пресуде, оба, из истражног поступка и са главног претреса, суд их на овом месту неће поново интерпретирати, констатујући управо оно што је у овом ставу већ учињено, да су сви искази детаљни и да је у њима изнето истинито и искрено сазнање сведока о предмету испитивања, задржавајући се на другом делу оцене доказа, оценом сваког појединачног у односу са осталима, при чему ће, ради што боље и свестраније оцене, исказе сведока садржински поредити од самог почетка до краја.

Сведок Миодраг Марковић је навео да је мобилисан од стране ЈНА, почетком октобра, а тада је мобилисан и окривљени, 04.октобра, те да се нашао на хрватском ратишту, прво у селу Товарник, а затим у селу Богдановци. Припадао је воду Војне полиције, Ваљевске бригаде ЈНА, баш као и Солдатовић. Мисли да је 10.новембра наређен трећи напад на то село, исказујући тиме потпуну истину, јер овај навод потврђују сви писани докази, али и искази остале тројице споменутих сведока. Окривљеног Бошка Солдатовића је упознао пре критичног догађаја. Бошко је био у истој јединици у којој и он. Јединицу је сачињавало око 100 људи. Знао је скоро сваког по имену. Пре догађаја и није баш био сигуран у имена и презимена, али после њега му се име име Бошко Солдатовић урезало у сећање. Сећа га се и пре напада на Богдановце, сећа се да је био из Ваљева, тачније из Осечине, да је био висок момак, висине око 185 цм, мршав, смеђ или плав, био је један од њих, сви су били у истој ситуацији на том ратишту. Окривљеног се сећа и по једној непријатној епизоди. За време када су потпуно напустили Републику Хрватску и боравили у Ердевику, у Републици Србији, окривљени се понашао нервозно и био је нервно растројен, па је пуцао без разлога усред села Ердевик, због чега му је одузето оружје. Навео је и да је у истој јединици са њим био Душко Вукајловић и да је он био његов саборац. Поводом истих околности сведок Лазар Алексић је навео да је мобилисан 08.11.1991.године и да је био у саставу Ваљевске бригаде, чети Војне полиције. У дане 08., 09. и 10. новембра били су смештени у Петровцима. Десетог увече су добили додатно наоружање, бомбе и зоље, па им је речено да ће ићи у неку акцију. Није знао које место нападају, док нису дошли до Богдановаца. Борба је била жестока, оружане снаге хрватске су пружале јак отпор. С обе стране је било погинулих. Са њим у јединици био је и сведок Вукајловић, који је такође учествовао у борби у селу Богдановци. Током борби, ту их је затекла ноћ, веза са командом је била врло слаба. У Богдановцима су и преноћили. Окривљеног Солдатовића је упознао пре напада на Богдановце, били су у саставу исте јединице,у више наврата од мобилизације до одласка у Богдановце су међусобно разговарали. У јединици са њим су још били сведоци Вукаловић и Марковић. Сведок Гојко Лазић је у свом исказу навео да је мобилисан 31.10. 1991. године на Лучиндан, те да су се по доласку на територију Републике Хрватске сместили у Петровце. Био је у чети војне полиције, Ваљевска бригада. Са окривљеним Бошком Солдатовићем је често био заједно у друштву, били су у саставу исте јединице, упознао га је око 4,5 дана пред напад на село Богдановце. након првог дана борбе у Богдановцима преноћили у једној старој кући која се налазила преко пута места где се критични догађај збио. Сведок Душан Вукајловић је поводом истих околности навео да је био мобилисан у месецу новембру 1991.године. На мобилизацијски позив одазвао се у четвртак, а већ су у петак кренули аутобусом на ратиште. Успут је аутобус попуњаван резервистима из успутних места, Коцељеве, Лознице и Шапца, јер је Ваљевска бригада, у чијем је саставу био, била састављена од људи са ширег подручја Ваљева. значи и из околних градова, Лознице, Шапца и мањих општина. Касно поподне су стигли у Петровце. Био је

распоређен у чету Војне полиције, Ваљевске бригаде. Сутрадан, у суботу, срео је Зорана Лукића, Ваљевца, који је такође био припадник чете Војне полиције и овај му је рекао да се спрема напад на Богдановце те да ће вероватно и чета Војне полиције учествовати у борбеним дејствима обзиром да је била нешто боље наоружана, опремљена и обучена од осталих јединица беигаде. То вече, док се налазио на стражарском месту, чуо је позив да се припрема напад на Богдановце следећег дана ујутро. Оформљена је група од око 30 војника бораца, који су планирани за учешће у нападу на Богдановце. У тој групи је био и он. Одмах затим, почела је подела додатног наоружања. Ујутро, пре зоре, 10. новембра 1991. године, су се постројили испред објеката у коме су спавали очекујући наређење за покрет. Обзиром да је дошло до промене плана напада, кренули су неколико сати касније, не може тачно да се сети колико су доцнили. Када су ступили на ватрену линију, борбе су трајале цео дан. До вечери су завршене. Морали су да остану током ноћи у селу. Један тенк ЈНА је био на правцу десно од главне улице, а у његовој близини су биле куће, због сигурности су одлучили да преспавају у једној од тих кућа. Време до напада на Богдановце је било веома кратко, па није стигао да упозна остале припаднике чете војне полиције, ни како се ко зове, ни какве ко има особине, тако да ни окривљеног Солдатовића није упознао пре напада, а није га познавао ни пре рата. У периоду између Петроваца и Богдановаца није га виђао, нити је о њему нешто чуо.

Чак и површним поређењем ова четири исказа, очито је да се ради о садржински готово истоветним исказима. Искази се, као што је након интерпретације њихове целовите садржине речено, разликују само у мери коју условљавају индивидуалне способности памћења и репродукција, али и доживљаја проживљеног, сваког појединачног сведока. Неки од њих познавали су окривљеног и пре напада на село Богдановце, а сведок Вукајловић никада за њега није чуо до догађаја о којем се суди. Већина сведока наводи да се напад збио једанаестог новембра, док само сведок Вукајловић наводи да је то било дан раније, десетог, коју чињеницу потврђује и садржина војних докумената 2. пгмбр, а најпосле садржина документа Заузимање с. Богдановци-анализа бр. Стр. пов. 682-1 од 14.11.1991. године, коју је потписао и оверио командант потпуковник Душан Лончар и иста таква анализа Стр. пов бр. 3-662 од 14.11.1991. године, коју је потписао командант 1. пгмд генерал-мајор Мићо Делић, те други редовни борбени извештаји, због чега је суд утврдио да се критични догађај збио управо 11. новембра 1991. године, сутрадан након борби у селу Богдановци, како је то и наведено у чињеничном стању изреке, али и оптужници ТРЗ. Остале околности су истоветно описане, од мобилизације, одласка у село Петровци, сазнања за предстојећа борбена дејства у Богдановцима, наоружавање и припрема пред борбу, ток борби, чињеница да су борбе биле тешке и да је било доста жртава са обе стране, да су се окончале увече и да су припадници Ваљевске бригаде преноћили у селу, по сеоским кућама. Исказе сведока потврђује и писмена документације, борбени извештаји и ратни дневник, споменуте две анализе те копије војних књижица за неке од припадника јединици, а поводом времена мобилизације, које такође својом садржином потврђују садржине исказа сведока.

Дакле, оценом исказа именована четири сведока очевица, сваког засебно и у вези са осталима, те додатном провером кроз оцењену садржину писмене документације, очито је да је суд морао поверовати наведеним доказима, не само због тога што су сагласни са материјалном одбраном, исказом окривљеног Бошка Солдатовића у том делу, већ и зато што је садржина свих доказа, већ је то речено, међусобно сагласна и комплементарна, сваки доказ потврђује својом садржином истинитост осталих, тако чинећи чврсту логичку целину, која се не може оспорити ни једним могућим другим доказом. Уједно, оваква подударност садржина изведених

доказа један је од чврстих основа за даљу веру у њихово истинитост, у делу чије образложење предстоји, а који се односи на кључни део утврђења, сам критични догађај.

Сведок Миодраг Марковић је поводом самог критичног догађаја изнео сазнања да су након борби у селу Богдановци, дочекавши вече, па потом и ноћ, он и група од око двадесетак бораца преспавали у самом селу, у подруму једне куће. Сутрадан, када су изашли из те куће, утврдили су да у селу Хрватске војске више није било, што значи да је ЈНА заузела село. У току преподнева кренули су у проверу, ишли су по кућама како би проверили да ли је још увек неко од противничких војника заостао у селу и да ли у том смислу постоји опасност за војску. Сећа се да је приликом обиласка и провере видео једну групу цивила која се предала или је била заробљена. Сећа се да је у тој групи био један човек, по његовој оцени ментално заостао. Он је растом био патуљак, висине метар, до метар и по. Цивиле је видео само испред куће. То је била група од неколико старијих жена, можда и више од њих пет, сећа се и тог патуљка. Већина њих је била старије животне доби, више од педесет, чак и шездесет година. Могло је бити између 10 и 20 тих цивила. Нису били обучени у војну униформу, већ у цивилну одећу. Не сећа се да је неко био обучен у униформу, изузев тог човека патуљастог раста, кога је описао. Он је био обучен у део војне униформе, можда јакну или нешто слично. Међутим, због стаса и очигледне менталне заосталости, он сигурно није био борац, војник. Када је сведок дошао на место догађаја, ови цивили су били скупљени испред једне зграде, а око њих се налазило неколико војника ЈНА, који су их испитивали о томе да ли у селу још има хрватских војника. Војници ЈНА који су их испитивали, претили су овим цивилима током испитивања, али их нису тукли или мучили. Међу војницима ЈНА који су испитивали заробљене цивиле био је и окривљени Бошко Солдатовић, али није потпуно сигуран у то. На кратко је видео ту сцену, те заробљене људе и њихово испитивање, након чега се повукао и са другом групом кренуо даље низ село према излазу из Богдановаца ка Вуковару, у ком правцу су требали да буду евакуисани. Не зна ко је од војника по имену и презимену остао на лицу места, зна само да су остали млађи момци, углавном Ваљевци. Када је замакао, док се налазио у селу, чуо је пуцњаву. Пуцало се на све стране. Кад је одлазио са критичног места, чуо је пуцање, међутим, да ли је пуцао Бошко Солдатовића или неко други, или пак је неко од противника пуцао, не зна. Поред њега је све време био присутан Душан Вукајловић, сведок у овом кривичном предмету, тада његов саборац. Док су још били у селу, до њега је допро глас, можда критичног дана увече или сутрадан, не зна од кога, да су цивили о којима је говорио побијени и да их је побио окривљени Бошко Солдатовић пуцајући у њих. Причало се да је пуцао у нервном растројству, због погибије неких сабораца. Сутрадан су се нашли у селу Петровци, где је била команда бригаде. Ту су провели још неко време. Након што му је од стране тужилаштва предочен фото албум жртава, сведок је само препознао особу под бројем 7 наводећи да се радило о поменутом патуљку, сећа се добро његових спуштених обрва и погледа. Сведок Лазар Алексић је поводом исте тема у свом исказу навео да је напад отпочео ујутро десетог новембра. Оружана група којој је припадао имала је задатак да се креће ка средини села, савладавајући отпор противника, док су се из супротне стране, а у истом правцу кретале неке друге јединице исте, Ваљевске, бригаде. Током битке ноћ их је затекла у Богдановцима, веза са командом је била врло слаба. У Богдановцима су и преноћили. Исти организациони проблеми наставили су се и сутрадан. Ујутро, једанаестог новембра, приметио је да мештани, цивили, излазе из својих кућа. Војска их је прикупљала и доводила у једну зграду у центру села, па су те мештане, цивиле, одвели на спрат ове зграде. Могуће је да је то била зграда Месне канцеларија. Било је реч, по оцени сведока, о повећој групи цивила. Група се састојала од млађих, али и старијих особа. У њој су биле, чини му се, и две жене од којих је једна била доста

млађа, а друга је имала можда четрдесет пет, педесет година, а можда је била и старија. Био је и један мушкарац, најнижи од свих, патуљастог раста, буцмаст у лицу, који је био делимично униформисан и који је, када је испитиван, рекао да је био у Хрватским војним јединицама, што је сведок лично чуо. Испред зграде војници су заложили ватру, јер је било прохладно време, због чега се око ватре накупило њих десетак војника ЈНА. Ти цивили су у описаној згради саслушавани уз високе тонове и претње војника који су их испитивали. Међу војницима Ваљевске бригаде који су испитивали цивиле био је и окривљени Бошко Солдатовић. Он им се лично обраћао повишеним тоном, викао је на њих и претио да ће их побити уколико му не дају информацију о томе колико хрватских снага има у селу као и другим детаљима везаним за то. Изузев окривљеног Солдатовића, приликом саслушања ових лица, колико се сећа, била су још двојица војника, чијих имена се не сећа, који су се понашали на сличан начин као и Солдатовић. Не зна на основу којих овлашћења је окривљени испитивао цивиле. Када је испитивање окончано, из зграде је са цивилима напоље изашао само окривљени Солдатовић. У описаној групи цивила било је и жена. Бошко је био доле, односно он је сишао први, а цивили су силазили за њим. Након што је видео да Солдатовић води цивиле напоље из просторије Месне заједнице, испред зграде, замакао удесно, кад се сиђе низ степенице од главног улаза. Зашао је лево од места где је стајао и одатле више није могао да види шта се дешава. Био је од тог угла удаљен можда око пет до шест, можда и осам метара. Окривљени Бошко је био сам са тим цивилима. Први следећи војници ЈНА налазили су се на око пет метара и више удаљени од групе цивила и окривљеног. Чуо је да је окривљени Солдатовић наредио цивилима да клекну, а потом је чуо и средњи рафал. Да ли је он њих побио или не, да ли је било пуцања у ваздух, то није видео. Под претпоставком и у властитој замисли да ће се десити оно што се и десило, а да му то не би остало у сећању целог живота, окренуо је леђа и постепено се удаљио можда десетак корака, тако да сам догађај није ни видео. Није видео ко је пуцао. Не зна ко је пуцао. Са места где је стајао није могао да види где стоје цивили и где стоји то лице које пуца. Чуо је пуцање, али није видео ко пуца. Лешеве лица, ако су и побијена, није видео. Након пуцњаве видео је како се Солдатовић враћа сам. Није чуо да је било шта рекао. Сећа се да је сведок Вукајловић, кога је и тада познавао, био 2 до 3 метра удаљен од њега и не зна да ли је он видео догађај. Никада о томе нису разговарали иако су се од тада чули неколико пута. Група војника која је била присутна догађају, међу којима је био и он, била је раштркана, стајали су по двојица или тројица на различитим местима околу. Изузев Вукајловића, других лица и њихових имена се не сећа. После догађаја, међу војском се причало да је цивиле побио окривљени Бошко Солдатовић. Осим њега се нико други није помињао као извршилац. Сведок Гојко Лазић је, исказујући о самом догађају, навео да је напад на Богдановце отпочео једанаестог новембра око 3 или 4 сата ујутро. Током борбе која је трајала цео тај дан, дошли су до једне куће преко пута неке зграде, мисли поште, и ту су преноћили. Ујутро, када је пролазио улицама, видео је цивиле у улици која се налазила лево од правца у коме се кретао. Цивили су скупљени испред зграде коју је претходно описао као зграду до које су дошли у борбама од претходног дана. Зна да је у згради била продавница. Зграда је била на спрат. Продавница се налазила у приземљу, испред ње је био бетонирани простор. Није сигуран да је то била зграда поште, али му се чини да јесте. Ту је скупљено десетак цивила. Сећа се једне старице коју су довели грађевинским колицима. По његовој процени имала је преко 80 година. Сећа се и једног ниског, плавог човека, старости од око 20 година, висине метар и двадесет или тридесет сантиметара. Било је присутно више жена. Млађих људи није било. Око ових цивила је било доста војске. Око 10 сати ујутро су му јавили да иде да помогнем потпоручнику Лазићу и његовим војницима који нису могли да изађу из једне куће. Одлазећи на задатак, морао је да прође поред окупљених цивила. Када се после око два сата вратио на исто место, поменути цивили су лежали испред поште на тлу. Није

видео крв, али је видео да се не померају. Били су мртви. Затекао је цивиле отприлике на истом месту где их је видео живе у одласку, испред зграде. Међу њима је видео и старицу која је претходно била довежена грађевинским колицима. Рекли су му после да је та старица имала преко 90 година. Лешеве је видео испред продавнице на бетонском платоу. Видео их је око подне тога дана, али сам чин њиховог лишавања живота није видео. Преко пута је била кућа у којој су преноћили, претходну ноћ. Нема непосредно сазнање да је цивиле убио окривљени Бошко Солдатовић. Питао је ко је побио цивиле, па су му одговорили „онај у средини тамо“, показујући притом на место где су стајала четири човека. Није могао да закључи који од њих је то урадио. Одмах након борби у Богдановцима, послат је кући на лечење због повреде бубне опне. После десетак дана се опоравио и када се враћао у јединицу, у минибусу, је чуо од људи, резервиста, да је то учинио Солдатовић. Да је он побио цивиле. Сведок Душан Вукајловић је, сведочећи о критичном догађају и онима који су му непосредно претходили, изјавио да је напад на село Богдановци требао да отпочне 10. новембра, ујутро, пре зоре, али је дошло до промене плана напада, због чега су кренули неколико сати касније. Група војника у којој је био превозила се у два или три возила Пинзгауер. То возило стандардно превози између 8 и 10 људи, рачунајући и возача. Он је био у једном од тих возила. Упоредо са њиховом групом, кренула је још једна таква група од двадесетак војника, али не из објекта у коме су се они налазили. Та група је ишла ка Богдановцима из правца Вуковара, док је његова група ишла преко њива, ливада и долазили су у Богдановце са бочне стране. Током борбе дошли су до главне улице у Богдановцима које има облик слова „Г“. У селу се налазила једна дугачка улица која се завршава зградом Месне заједнице и цркве, а лево и десно су се налазиле још по једна улица. Ступили су на ватрену линију и дошло је до размене пушчане ватре. У почетку није видео да у селу има цивила. На једном месту је ушао у једну кућу и пошто је чуо шуме који су допирали из подрумских просторија, сишао је доле и видео је једну старију жену и старијег мушкарца. Имали су можда преко 70 година. Тада је схватио да у селу има цивила. Дошло је вече и очекивали су да су борбе окончане, јер су дошли до центра села, до тачке за коју се сматра да се село може сматрати заузетим, али није долазила никаква замена за њих. Њих неколико војника су преноћили у једној кући у центру села. Са десне стране улице, гледано у правцу према Вуковару је била зграда Месне заједнице са ознакама ХДЗ и симболима хрватске државе. Ујутро, 11. новембра, кренули су у преглед кућа како би утврдили да ли у њима има још противничких војника. Када су дошли у центар села, ту се појавио већи број војника ЈНА. Сви су били на простору испред зграде Месне заједнице. У близини те зграде налазила се и црква која је била оштећена услед борби претходног дана. Чуо је како је неко рекао да треба да се скупе цивили из села. Кренули су да изврше овај задатак. Неко је улазио у куће, неко је само са улице позивао људе и цивили су почели да се појављују. Група од 7 до 9 цивила је доведена са предње стране зграде Месне заједнице. Војска, тридесетак бораца, се окупило око њих. Били су мирни, без икаквог знака протеста или негодовања, прихватили су наредбу и упутство да треба да дођу у центар села. На одећи нису имали никаквих ознака, елемената или неких других детаља, на основу чега би се стекао утисак да нису цивили, односно да су припадници неке војне формације. Колико је видео, нико их није дирао. Били су то све стари људи. Међу њима је била једна жена нешто млађа, око 40 година, и њу је неко издвојио из групе и одвео натраг у зграду. Она се касније вратила и придружила осталим цивилима. Сећа се да је један од цивила носио кошуљу кратких рукава са ознакама МУП-а Хрватске. То је био један старији човек Албанац, што је схватио по његовом говору, а за кошуљу коју је носио, са ознакама МУП Хрватске, је рекао да му је то кошуља од сина. Тај цивил се и представио као Албанац. Рекао је да он нема ништа са ратом. Неко ко носи кошуљу, а нема друге елементе војничке одеће, како је сведок закључио, не значи да је војно лице или да је припадник формација које је поменуо. Цивили су доведени и остављени на

поменутом месту да стоје и чекају, а људи који су их довели су били у групи, у мноштву људи. Групу цивила коју је описао, војници нису испитивали, нису их ни тукли. Негде између 10 и 12 часова, током преподнева тог дана, човек за кога мисли да је био окривљени Солдатовић, тада није знао његово презиме ни надимак, да су га звали „Соле“, је на ту групу репетирао аутоматску пушку и почео да пуца у њих. Одмах након пуцања сви ови цивили су пали на земљу. То је трајало врло кратко. Неко од присутних окупљених војника је протестујући добацио, пребацујући овоме који је пуцао и убио цивиле, зашто је то урадио. Не може да се сети да ли је то лице које је пуцало неко ословио по имену или надимку. Лице које је пуцало није одвело цивиле иза зграде Месне заједнице, да се склони од осталих, већ је пуцало на простору који је можда 10 до 20 метара увучен од главне улице, испред улаза у зграду, на можда 5 метара од ње, у дворишту које није било ограђено. На њих је пуцано на истом месту где су били и изведени. Цивили нису били издвојени, у том тренутку су стајали на неколико квадрата, ближе самој згради, а војници су били измакнути, били су у ширем кругу, па се то фактички догодило пред свим војницима. Након убиства цивила, он и други војници остали су на лицу места још неко време, а онда је коначно стигло обавештење да треба да се врате, јер за њих долази смена да заузме положаје. Село је било освојено и требало је успоставити потпуну безбедност. Човек који је пуцао изгледао је млађи од њега десетак година, био је средњег раста и смеђ. После тог догађаја га је добро запамтио. Такође, виђао га је после у истој јединици у којој је био и он, у чети Војне полиције. Сећа се добро да су у Јанковцима имали неки кратак дијалог, али се не сећа о чему су причали. У време догађаја и пре тога није знао како се овај човек презива. Мисли да су га звали „Соле“ или „Сале“. Под тим надимком га је знала већина војника. Из приче војника чуо је да је реч о храбром војнику. И он сам је био у прилици да се увери у истинитост ових прича, када су уочи пада Вуковара добили наредбу да покушају да заробе групе хрватских бораца, који су наоружани бежали и напуштали територију Вуковара, преко Богдановаца. Тај „Соле“ или „Сале“ приликом извршења наведеног задатка, у чему је учествовао и сведок Вукајловић, показао је изузетну смелост. Тада је већ знао да је то Соле који је пуцао на цивиле у Богдановцима. За његово евентуално проблематично понашање у јединици није чуо. После Богдановца су отишли у Петровце, одатле, непуних месец дана касније у Ердвик, те на крају у Јанковце, с тим што је конкретно његова јединица била смештена у селу Мирковци. Демобилисан је крајем фебруара. „Солета“ је виђао у Јанковцима. Био је свестан да је он лице које је пуцало у цивиле у Богдановцима. После рата Солдатовића више није виђао. Овом сведоку приказан је фото албум „Богдановци“ у ком се налазе фотографије шест лица, након чега је сведок навео да има дилему између 3 и 4, али да је пре 4, него 3, после чега је констатовано да се на фотографији број 4 налази Бошко Солдатовић. Такође, након што му је предочен фотоалбум са 5 фотографија сачињених 31. маја 2013. године, сведок је навео да га препознаје на фотографији број 2, после чега је констатовано да се на фотографији под редним бројем 2 налази Бошко Солдатовић.

Ови искази су истинска суштина, срце предметне пресуде, оно што се у правној теорији назива крунски доказ или докази. У њима је садржан цео критични догађај и то онако како се такав најверодостојније може описати, исказима четири различита сведока који су присуствовали догађају, неки целом, а неки у његовом највећем делу. Ови су сведоци одрасли, зрели људи, различитог образовања, интересовања и сензибилитета, који су и условили да сваки појединачно своја чула оријентише на детаље који се њему чине најважнијим и окупирају његову пажњу. Због тога је суд утврдио сваки детаљ овога догађаја, од тога како су и због чега цивили јутра 11. новембра 1991. године доведени на једно место, у зграду Месног уреда, Месне

канцеларије у селу Богдановци, колико их је било, како су изгледали, полну и старосну структуру тих цивила, њихово понашање и понашање војника ЈНА према њима.

Сви сведоци истоветно наводе да су оштећени доведени у преподневним часовима пред зграду Месне канцеларије, сведок Марковић мисли да је реч о продавници, док се остали слажу да је то била зграда Месне канцеларије, где је у основи исто описују по изгледу. Сведок Вукајловић наводи и који је био разлог њиховог довођења, те да је учествовао у томе, док сведоци Алексић, Лазић и Марковић нису учествовали у прикупљању и довођењу цивила, али су видели да су довођени, стога је неспорно и да су доведени, а начин и разлоге суд је утврдио на основу исказа сведока Вукајловића, који је и учествовао у довођењу. Изглед цивила сведоци описују истоветно, с тим да поједини наводе да је било мање, а други више женских особа, не исказују подударно ни у погледу година старости цивила као ни у погледу броја, што суштински представља апроксимацију, јер се догађај збио пре око 30 година од њиховог сведочења, трајао је кратко, како се сведоци слажу, око пола сата, а био је оптерећен траумама ранијег дана и целодневних борби, људи, војних обвезника, који су буквално из својих кућа довођени аутобусима на ратно подручје, без могућности адаптације, са једне стране и тежином последица самог критичног догађаја, са друге. Ипак, упркос свим овим околностима сведоци се оквирно слажу у погледу чињенице да су мештани, неспорно цивили, доведени у Месну канцеларију, да су испитивани, Вукајловић то једини није видео, да је била већина женских особа старије доби, а мање мушкараца, од којих је један био карактеристичан због свог патуљастог раста и подигнутих обрва, а од жена старица која је била у тој мери немоћна, да су је на место догађаја довели грађевинским колицима. Као што је речено, сведок Марковић је препознао у фото албуму жртава у Богдановцима особу под бројем 7, Зефа Палушаја, наводећи да се радило о поменутом патуљку, сећа се добро његових спуштених обрва и погледа, исти сведок навео је да је по повратку на лице места затекао на тлу те људе мртве, а међу њима и тог мушкарца патуљастог раста. Исту ту особу сведок Алексић препознаје као једног мушкараца, једног ниског, најнижег од свих, плавог човека, буцмастог у лицу висине метар и двадесет или тридесет сантиметара који опис одговара изгледу пок. оштећеног Зефа Палушаја са поменуте фотографије, а сведок Лазић исказује како се сећа и једног ниског, плавог човека, старости од око 20 година, висине метар и двадесет или тридесет сантиметара. Старицу, опет, Гојко Лазић описује као осамдесетогодишњакињу коју су довели на грађевинским колицима, када се вратио на лице места видео је и да је она мртва, а касније је сазнао да је била стара око 90 година, што потврђује и здравствени картон те Записник о обдукцији пок. оштећене Ђуље Барлецај, у коме је наведен податак да је рођена 1897.године, што значи да је у тренутку смрти била стара 94 године. Дакле, уз све посебности у перцепцији сваког појединог сведока и отежице укупне атмосфере, те протек година које је суд уводно навео у овој оцени, очито је да су искази сведока јединствени и комплементарни, надопуњују један другог, због чега је суд и поверовао у њихову садржину у овом делу.

И статус жртава јединствено описују и дефинишу сва четири именована сведока, сви доследно наводе да је несумњиво реч о цивилима, сви су их видели и осмотрили, постоји несагласност око околности ко је од жртава имао кошуљу Хрватског МУП-а, Вукајловић наводи да је то један старији човек, који је рекао да она припада његовом сину, износећи и свој став, да један човек у делу униформе није и не може бити индикатор за припадност војним формацијама, особито што је и сам тај човек рекао да је то кошуља његовог сина, да је он Албанац и да са ратом нема ништа.И други сведоци несумњиво закључују да су у питању цивили, да су их војници, и окривљени међу њима, испитивали, претећи им, да су у тој групи углавном биле старије жене, два старија мушкараца и описани мушкарац патуљастог раста, где сведок

Вукајловић истиче да један старији мушкарац из групе, који је по њему носио полицијску кошуљу, а не тај човек патуљастог раста, како то наводи сведок Марковић, који иначе наводи и да је, обзиром на стас и изглед те особе, сваком било јасно да он није војно лице. Овде треба навести и да сведок оштећени Хиљ Лешај у свом исказу наводи да је пре ратних збивања у Богдановцима живео у Швајцарској тако да о страдању својих родитеља Кристе и Манике Лешај нема непосредних сазнања, али је од Зоје Барлецај сазнао да су они сви били скривени у подруму једне куће, из којег су их извели и одвели до центра где су их легитимисали. Није рекла на који начин су убијени, само зна да су његови родитељи заједно са другим страдалим припадницима албанске националности есхумирани из заједничке гробнице, док је сведок оштећени Ментор Паљушај навео да је у време ратних збивања у Богдановцима служио војни рок у ЈНА на аеродрому Плесо у Загребу, те да нема непосредних сазнања о страдању свог оца Зефа и деде Николе Паљушај. Сва сазнања која има чуо је из неформалних прича у селу, да му је отац нестао, док детаље око тога шта се догодило током борбе у Богдановцима нема. Познато му је да су му отац и деда есхумирани из заједничке гробнице 2002.године са другим припадницима албанске националности, као и Иваном Мажаром, Андријом Кнежевићем, извесним Матићем, званом Перо, који је био милицајац, и две НН особе, колико се сада сећа. Сведок оштећени Ђерђ Краснићи је исказао да се у време ратних збивања у Богдановцима, налазио у Загребу. Дана 29.септембра 1991.године је изашао из Богдановаца и више се није враћао и нема непосредних сазнања о страдању мештана Богдановаца, па ни његовог оца Прена. Од родбине у Богдановцима имао је још Антона Барлецаја, сина његове тете Мрике, сестричину и сестрића своје мајке Зоје Краснићи, Веру Барлецај и Криста Лешаја. Из неформалних јавних прича у Богдановцима је сазнао да је његов отац страдао заједно са другим особама албанске националности који су се скривали у подруму породичне куће Жарка Тадића, која се налазила са леве стране, посматрано из смера Вуковара према Маринцима, у ул.Бана Јосипа Јелачића, а преко пута стационара где су били рањеници. Зоја Барлецај је била једина преживела од свих особа које је навео. Тело његовог оца је, заједно са телима других припадника албанске националности и неколико особа хрватске националности, било есхумирано из заједничке гробнице на месном гробљу у Богдановцима. Сведок оштећени Нрецо Барлецај је навео да се у време ратних збивања у Богдановцима налазио у месту Жупања, због чега нема непосредних сазнања о страдању своје мајке, баке, тетке и супруге очевог стрица. Његова стрица Зоја Барлецај једина је преживела страдања. Она му је једном приликом показала кућу из које су их одвели и место где су убијени, а то је зграда Општине, са западне стране. Од покојног, брата Антона Барлецаја, који је током борбе у Богдановцима био рањен, сазнао је да је он особе које су биле у подруму звао да пођу у пробој са њим, али да му се нико није одазвао и сви су остали у подруму куће. Такође му је познато да су сви били есхумирани из заједничке гробнице 2002.године, те да су поред њих есхумирани Перо Матић, Иван Мажар са супругом, Андрија Кнежевић и две непознате особе. Додао је да његова мама и бака нису биле припаднице оружаних снага, док за друге нема сазнања. Присуствовао је есхумацији убијених лица и сећа се да је том приликом есхумирано четрнаест или шеснаест тела мештана Богдановаца. Сведок оштећени Алтер-Антонио Паљушај изјавио је да је из Богдановаца изашао у месецу августу 1991.године, одакле је отишао у Загреб. Нема непосредних сазнања о страдању свог оца Николе и брата Зефа, а ни других мештана Богдановаца. Једина сазнања која има су из прича мештана, који су му говорили да су његов отац и брат, као и друге особе албанске националности које су се заједно скривали у подруму куће, били доведени у центар села и убијени код бине. Познато му је да су сви страдали есхумирани из масовне гробнице у Богдановцима на католичком гробљу 2002.године. Додао је да је био у масовној гробници када је откривена, где је лично видео тело Зефа Паљушаја и где је нашао његову личну карту, када је тело есхумирано.

Очито је да искази ових пет сведока оштећених који, додоуше, нису очевици, али су свакако најближи сродници жртава, савршено потврђују исказе очевидаца, пре свега у погледу статуса оштећених, јер без дилеме и потпуно компетентно наводе да је реч о цивилима, старијим и војно неспособним људима, који су се сакрили од борбених дејстава у кућу мештанина Жарка Тадића, очито да не би страдали, али и на ма који начин узели учешће у сукобу, што потврђује део исказа сведока Вукајловића у коме каже да је тај један старији цивил, у полицијској кошуљи, војницима рекао да је Албанац и да са ратом и борбама нема ништа. На све ово, одлучног је значаја да сведоци оштећени имају посредна сазнања о начину смрти своји блиских сродника, чије је убиство и разлог овога суђења, и да је оно истоветно сазнањима које непосредно има сведок Вукајловић, који је непосредно видео сам чин убиства, па и ко је оштећене лишио живота, али и остали сведоци који су били присутни целом или већем делу овога догађаја, па је подударност ових исказа додатна потврда тачности чињеничног закључка суда. И не само то. Сведоци Нрецо Барлецај и Алтер Антонио Паљушај били су присутни ексхумацији, потврдивши да су сви оштећени, са још неким мештанима чија имена наводе, били сахрањени у исту гробницу и да су препознали посмртне остатке својих најближ рођака, њихове личне ствари и документе. Ова околност има веома важан, одлучан, значај и отклања било какву сумњу у истоветност оштећених и узрок смрти коју истиче формална одбрана окривљеног у својој завршној речи, посебно уз чињеницу да су и сви сведоци очевици видели побијене оштећене како, након пуцања у њих, мртви леже на земљи.

Иако су ови докази без икакве дилеме садржински јасни, тачни и истинити, подударни и комплементарни, ипак је резултат обдукције учињене над оштећенима, након обављене ексхумације у стручном, а најпосле у доказном смислу, оно што без икакве дилеме потврђује истоветност лица које је обдуковано и који је узрок смрти тог лица, ако је насилан, какве су повреде констатоване и какав је механизам настанка тих повреда. Суд је Записнике о обдукцији које су израдили др. Борис Думенчић и др. Младен Марцикић навео детаљно на странама од 30 до 32 и од 33 до 34 пресуде, па на овом месту само закључује, као што је већ учинио на наведеним странама, али овога пута у контексту оцене сваког доказа засебно и у односу са осталима, да је реч о аутентичним и истинитим доказима који својим садржајем потврђују садржај исказа сведока очевидаца и оштећених, тако да заједно творе логичку чињеничну целину, која ни једним доказом није оспорена нити доведена у питање.

На крају оцене изведених доказа, суд закључује да из садржине исказа сведока очевидаца произилази закључак да је извршилац овога кривичног дела несумњиво окривљени Бошко Солдатовић.

Искази свих сведока очевидаца су у два наврата интерпретирани, први пут уводно и интегрално, други пут парцијално, по сегментима догађаја и упоредном оценом тих исказа по деловима као и у контексту исказа сведока оштећених и других, пре свега материјалних, доказа. На тај начин суд је учинио детаљан и студиозан приказ садржине доказа, како би образложио сваку утврђену одлучну чињеницу и дао одговор на примедбе одбране, о чему ће још бити речи у наставку. На овом месту, уз остало до сада наведено, суд истиче да су сви сведоци, Марковић и Лазивић који нису били на лицу места у тренутку пуцања, али су чули пуцње и касније, после пуцања, по повратку на лице места, видели лешеве убијених цивила, као и Алексић и Вукајловић, који су све време били на лицу места, указивали на окривљеног Солдатовића, као извршиоца овог кривичног дела.

Сведоци Марковић и Лазић су знали Солдатовића из времена након мобилизације, а пре борбе у Богдановцима, и чули су од војника да је он извршилац, ово се коментарисало међу војском, иако није сачињен било какав званичан извештај нити је евидентирано заробљавање оштећених. Окривљени је очигледно скретао пажњу осталих резервиста својим понашањем, истицао се неформалним и непрописним одевањем, кожном јакном, уместо војничке блузе, а међу војском се причало да је и храбар борац. Он се својим понашањем истицао и током испитивања оштећених, јер им је, то истоветно потврђују сви сведоци сем Вукајловића, који није чуо или видео ове поступке окривљеног, претио да ће их побити, ако му не кажу где се крију противнички војници у селу, мада их није, како сви кажу, и тукао, односно физички злостављао. Због тога, због његове несумњиве карактеристичности и особености, засигурно није могло доћи до забуне у личности извршиоца. Сведок Алексић навео је, како је већ пренето, да је видео цео догађај, па је, слутећи да ће окривљени побити цивиле које је водио испред себе, како не би вечито упамтио овај трауматичан догађај окренуо главу у страну избегавајући да види призор који следи. Ипак, он је посведочио да је окривљени једини од војника отишао са цивилима, био је наоружан, а једини се и вратио након пуцања из правца где је пуцање чуо. Дакле, из овог исказа потпуно произилази да је окривљени Солдатовић извршилац, па би суд већ на основу тог и претходна два, са потпуном извесношћу могао донети одлуку о кривици. Но, поред ових исказа постоји и исказ сведока Вукајловића који, не само за ту одлучну чињеницу, већ и за цео критични догађај има посебан, најважнији, значај.

Наиме, сведок Душан Вукајловић, према оцени суда, особа је изузетних интелектуалних капацитета и сензибилитета, због чега је, као свака таква личност, са очитим и наглашеним потенцијалима наведене врсте, може се колоквијално рећи, изузетан, драгоцен сведок. Он не само да памти низ детаља, који редовном сведоку лако промичу, особито у ратним околностима, већ их и верно преноси, употпуњујући слику животног догађаја, као контекста кривичноправног догађаја, после чега суду не недостаје нити једна околност која утиче на правилно схватање свих релевантних збивања и доношења одлуке о кривици. Овај сведок је у време када се догађај збио, потпуно схватао цео контекст у коме се налази, упознајући се о окружењу, могућим проблемима и изненађењима, што је условило његово разборито поступање у конкретним ратни условима, могућност правилне перцепције окружења и дубоком памћење догађаја. Зато је сведок Вукајловић, сведочећи изразио јасно, тачно и непоколебљиво сећање о сви детаљима догађаја, без тзв рупа у сећању и прибегавању конфабулацијама, које би његов исказ компромитовале, доводећи у питање његову истинитост. Наравно, овако ретко садржајно сведочење, не би могло бити изнето без изражене доследности и личне храбрости самог сведока, који је свој исказ изнео о свим сазнањима, потпуно непристрасно. За ово последње, особито треба навести да се окривљени и сведок нису познавали пре самог догађаја, чак ни по лику, а након демобилизације се никада више нису видели, због чега и у објективном смислу изостаје и најмања могућност личног односа међу њима која би изазвала шпекулацију о неистинитом сведочењу.

Дакле, сведок Вукајловић је јасно видео цео догађаја, видео је да је окривљени пуцао у ненаоружане цивиле, који ничим нису дали повода за било какву примену силе над њима, а посебно за лишење живота. Од самог пуцања у цивиле, па до дана сведочења, сведок никада није имао најмању дилему о убици, ономе ко је пуцао и статусу оштећених, жртава тог пуцања, потпуно истоветно и доследно исказујући о свему, у два наврата 2013. године и 2020. године, што додатно учвршћује веру суда у истинитост његовог исказа.

Бранилац окривљеног је изнео примедбу на истинитост исказа овог сведока, тражећи и његово нуропсихијатријско вештачење, наводећи да сведок болује од Алцхајмерове болести, која компромитује сећање, очигледно намерно то чинећи, јер је од првог испитивања јасно да сведок болује од Паркинсонове болести, што он и сам потврђује, која угрожава моторику оболелог и не утиче на интелектуалне функције. Но, најважније од свега је, да осим конзистентности оба исказа и њихове потпуне садржајне подударности, околност да је та садржина у скоро сваком свом детаљу потврђена садржином других изведених доказа па ова околности пре свих, улива потпуну веру суду у иситинитост исказа сведока Душана Вукајловића. Због тога је и одбијен предлог за вештачење именованог сведока.

Бранилац окривљеног је у својој завршној речи истакао да није доказано који су узроци смрти оштећених, да код једног броја њих није у питању пуцање из пушке, као узрок смрти, да бар један број њих нису били цивили јер су мушкарци имали обавезу да чувају село, да су неки од оштећених пронађени у други гробницама, да је према наводима родбине оштећених убијено између 20 и 25 цивила, а да је окривљени окривљен за смрт њих 9 који нису сахрањени у исту гробницу, да је Зеф Паљушај жив сахрањен.

Суд је током ове пресуде навео све разлоге из доказа који оповргавају тврдње браниоца. Пре свега из Записника о обдукцији, о којима је у више наврата било речи, јасно је да је узрок смрти оштећених Љуље Барлецај, Вере Барлецај, Мрике Барлецај, Ђуље Барлецај, Кристе Лешај, Манике Лешај, Прена Краснићија, Зефа Паљушаја и Николе Паљушаја поуздано утврђен, јер су обдуцентима била доступна тела сви оштећених, а реч је о квалификованим, стручним и очито искусним лекарима специјалистима судксе медицине, на чије налазе суштински нико од учесника у поступку није имао примедби. Што се тиче места сахране тела убијених оштећених, оно је видљиво не само из записника о ексхумацији Жупанијског суда у Вуковару обављеној од 20-22. марта 2002. године из ког је утврђено да је иста извршена на месном гробљу у Богдановцима те да су, између осталог, есхумирани пронађени посмртни остаци људских тела означених са НН13/1, НН15/3, НН16/2, НН17/6, НН18/15, НН20/7, НН23/12, НН25/10 и НН26/14, при чему први број означава редни број есхумираног тела, а други, ознаку тела у јами на наведеној локацији, са детаљним описом пронађених тела која су прегледана на основу чега су сачињени записници секција, па је тако ознаком НН13/1 означено тело пок. оштећеног Кристе Лешај, ознаком НН15/3 тело пок. оштећеног Прена Краснићија, НН16/2 означено тело пок. оштећене Манике Лешај, НН17/6 означено тело пок. оштећене Вере Барлецај, ознаком , НН18/15 означено тело пок. оштећене Ђуље Барлецај, ознаком НН20/7 Мрике Барлецај, НН23/12 означено тело пок. оштећене Љуље Барлецај, ознаком НН25/10 Николе Паљушаја и ознаком НН26/14 означено тело пок. оштећеног Зефа Паљушаја. Зефа је, иначе, приликом ексхумације препознао његов син, који је пронашао и његову личну карту, а мртвог су га у групи осталих оштећених, након што је у њих пуцао окривљени Бошко Солдатовић, видели сведоци Марковић и Лазић. Према томе, тела свих оштећених у овом кривичном предмету есхумирана су из једне гробнице, а како су навели сведоци оштећени чији су искази пренети у претходним ставовима пресуде, са њима су били сахрањени и други мештани Богдановаца, па је то објашњење за браниоцеве наводе о разлици у броју тела нађених у поменутој заједничкој гробници. Такође, извори за цитате браниоца у завршној речи су белешке о изјавама сведока који нису ни предложени, а камоли испитани у својству сведока, што говори о истинској вери браниоца у њихову истинитост, али све и да су ти сведоци тако нешто изјавили, непобитно је да материјални докази, записници о ексхумацији и обдукцији, те искази сведока, оштећених, најближих сродника жртава, и очевидаца, у потпуности

оповргавају наводе браниоца, где је извор сазнања за те наводе прича која се без стварних доказа причала међу мештанима, након догађаја. Због тога је суд све наводе браниоца у завршној речи оценио као неосноване.

Бранилац је истакао примедбу процесног карактера да окривљени није био процесно способан, односно способан да учествује у суђењу и прати његов ток, услед душевне болести трајног карактера, али да вештак специјалиста неуропсихијатар доктор Миодраг Благојевић који је утврдио да окривљени не болује ни од какве трајне или привремене душевне болести, душевног поремећаја, нити се ради о особи заосталог душевног развоја, није стручно обавио вештачење, због чега је налаз био неповољан по окривљеног. Супротно од тога, суд сматра да је вештак у потпуности одговорио на сва питања из наредби за вештачење, у оба налаза анализирајући сву расположиву медицинску документацију и након стручног и довољног интервјуа, личног прегледа самог Солдатовића, закључујући да код окривљеног не постоји ни један елемент који би указивао на неки душевни поремећај, ни у време извршења, али и у време суђења, да окривљени може сам или уз помоћ браниоца да се брани пред судом, јер је у потпуности способан да схвати природу и сврху кривичног поступка који се против њега води, где је последица агресивног понашања у кругу своје породице апел природе и реакција на ситуацију у којој се нашао. Због тога је суд у потпуности прихватио овај налаз, као свеобухватан, заснован на свим доступним подацима о окривљеном и његовом лечењу, израђен на основу потпуних правила струке и једнаким методима, који је у сваком погледу одговорио на све задатке из наредбе. Осим тога, наклон што је вештак изнео свој други налазонај из 2019. године, окривљени је током целог суђења активно учествовао у поступку и никада више није истицао психичка ограничења или болест такве врсте, као разлог из кога не може да учествује у поступку

Дакле, окривљени Бошко Солдатовић је користећи статус војника, војног полицајца, припадника чете Војне полиције Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде ЈНА, и наоружање које припада особи његовог статуса, у делу Богдановаца у коме су снаге ЈНА успоставиле контролу, стекао, у том тренутку недостижну, супремацију над цивилним становништвом, што му је пресудно омогућило да изврши предметно кривично дело. Ово посебно и због чињенице да су оштећени, као жртве, били без икакве заштите, дословно препуштена милости оптуженог, а једновремено, они ни једним поступком, на ма који начин нису изазвали најбруталније могуће поступање окривљеног, већ су се понашали потпуно у складу са његовим захтевима и наредбама. Реч је о, редом, старијим и углавном физички немоћним људима, међу којима је била и једна старица од 94 године и особа патуљастог раста, ментално ретардирана, према изјави сведока, због чега нису имали могућност да се заштите или спасу своје животе, на било који начин.

На основу свих изведених доказа суд је на несумњив начин утврдио да је окривљени дана 11.11.1991.године у месту Богдановци у Републици Хрватској, тада у саставу Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ), као припадник чете Војне полиције Друге пролетерске гардијске механизоване бригаде (2.пгмбр) Југословенске Народне Армије (ЈНА), кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба који је на том подручју постојао, а није имао карактер међународног сукоба, између оружаних снага ЈНА са једне стране и хрватских оружаних формација у које су спадали припадници Збора народне гарде (ЗНГ), хрватских одбрамбених снага (ХОС) и Министарства унутрашњих послова (МУП) РХ са друге стране, садржана у чл. 3. став 1. тачка 1. а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године („Службени лист ФНРЈ“ бр.24/50) и чл.13 ст.1 и ст.2 у вези чл.4 ст.1 и ст.2 тачка а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949.

године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II-„Сл.лист СФРЈ“, Међународни уговори бр.16/78), извршио убиство цивила, мештана несрпске националности, и то Љуљу Барлецај, Веру Барлецај, Мрику Барлецај, Ђуљу Барлецај, Криту Лешај, Манику Лешај, Прена Краснићи, Зефа Паљушај и Николу Паљушај, дакле лица која нису учествовала у непријатељствима, у односу на која се мора поступати у свакој прилици човечно без икакве неповољне дискриминације засноване на етничкој припадности, на тај начин што их је током подневних сати, у делу Богдановаца у коме су снаге ЈНА успоставиле контролу, самовласно, без ичије наредбе или одобрења и без икаквог разлога, у близини зграде Месне заједнице (МЗ), пуцњима из ватреног оружја лишио живота и усмртио на лицу места.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а ценећи психички однос окривљеног према извршеном кривичном делу, суд је закључио да је окривљени био свестан свог дела, те да је хтео његово извршење, из чега произилази да је кривично дело извршио са директним умишљајем као обликом виности, при чему окривљени не мора бити свестан да својим поступцима крши правила међународног права, с обзиром на то да повреда међународног права у опису предметног кривичног дела представља објективни услов за постојање инкриминације.

У прилог наведеном говори и психијатријско вештачење окр.Бошка Солдатовића које је извршено од стране сталног судског вештака неуропсихијатра др Миодрaга Благојевића, у ком је наведено да окривљени не болује ни од какве трајне нити пак привремене душевне болести, душевне поремећености нити заосталог душевног развоја, те да су његове способности схватања значаја дела и могућности управљања својим поступцима биле у потпуности очуване, као и да нема ни једног елемента који би указивао на неки душевни поремећај у време извршења кривичног дела, па су његова свест, размишљање и расуђивање били у потпуности очувани.

Подводећи утврђено чињенично стање, као и психички однос окривљеног према извршеном кривичном делу под правну норму, односно вршећи правну квалификацију, суд је закључио да се у радњама окривљеног стичу сва субјективна и објективна обележја извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ), јер се ради о најблажем закону који се у конкретном случају мора применити, па како нису постојале околности које би искључиле његову кривичну одговорност, суд га је огласио кривим.

Приликом одлучивања о врсти и висини кривичне санкције суд је ценио све околности из чл. 41 КЗ СРЈ које утичу да казна буде блажа или тежа, па је од олакшавајућих околности ценио његове личне и породичне прилике, [REDACTED], [REDACTED] док је од отежавајућих околности ценио чињеницу да је исти раније осуђиван [REDACTED] [REDACTED] затим околности под којима је кривично дело извршено, безобзирно понашање окривљеног испољено током извршења кривичног дела пуцајући и брутално убијајући девет незаштићених цивила на очиглед двадесетак војника ЈНА, поштуно јавно, дословно их стрељајући, да за лишење живота девет цивила, мештана села Богдановце, Љуље Барлецај, Вере Барлецај, Мрика Барлецаја, Ђуље Барлецај, Кресте Лешај, Манике Лешаја, Прена Краснићија, Зефа Паљушаја и Николе Паљушаја није имао никаквог разлога ни мотива. Имајући у виду све наведене олакшавајуће и отежавајуће околности на страни окривљеног, суд га је применом одредаба чл. 38 и 41 КЗ СРЈ осудио на казну затвора у трајању од 15 година, уверен да ће се изреченом казном

затвора у односу према окривљеном постићи сврха кажњавања из чл. 33 КЗ СРЈ, односно постићи циљеви специјалне, да окривљени више не врши кривична дела, и генералне, да се други уздрже од њиховог вршења, превенције, те да се на овакав начин изражава адекватна друштвена осуда за учињено кривично дело, јача морал и учвршћују обавезе поштовања закона.

На основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП суд је оштећене упутио да имовинскоправни захтев према окривљеном остваре у парничном поступку, с обзиром да подаци изнети у овом поступку нису пружили довољно основа да суд о њима одлучи, а да би тачно утврђивање имовинскоправних захтева, водило само одуговлачењу овог кривичног поступка.

На основу члана 264 став 1 у вези члана 261 ЗКП, суд је обавезао окр.Бошка Солдатовића да накнади трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд накнадно одлучити посебним решењем као и да плати трошкове судског паушала у износу од 15.000,00 динара, у року од 15 (петнаест) дана, од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, при чему је суд висину паушала одмерио имајући у виду како дужину трајања и сложеност овог кривичног поступка, са једне стране, тако и имовно стање окривљеног, са друге стране.

ЗАПИСНИЧАР
Нада Кнежевић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде може се изјавити жалба Апелационом суду у Београду, а преко овог суда, у року од 30 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

